

JÓESTET!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regala
 Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 26-61.
 Törvényeski lapjarmozás szám: 44.
 Dos. No. 690-1938. Trih Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
 „JOESTETI” Ujságkiadóvállalat R.-T.
 Felelős szerkesztő és igazgató:
 MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. MARCHIUS 7
 VIII. évfolyam, 63. szám.

Kedd

Gafencu külügyminiszter:

„Románia maradéktalanul betölti fontos szerepét, amelyre földrajzi és történelmi adottságai alapján hivatott”

A varsói látogatás külpolitikai jelentősége — Franco nyilatkozata Spanyolország függetlenségéről — Leveriek a köz társaságok a carthagénai zsendücsi — Nagy jelentőséget tulajdonít a francia sajtó Göring itáliai útjának

(VARSO.) Sniatyn román-lengyel határállomáson Gafencu külügyminiszter nyilatkozatot adott az Express Poranny lengyel lap munkatársának és a következőket mondotta:

— Nem tehetek politikai nyilatkozatot addig, amíg nem találkoztam Beck lengyel külügyminiszterrel, aki egyébként barátom. Nagyon örvendek találkozásomnak. Szívesen nyilatkozom azonban a lengyel-román barátságról. Közös érdekek és problémák fűzik össze a két országot és semmi sem választja el őket. Ine ez a lényege a lengyel-román viszonyoknak. Mindkét államnak dolgoznia kell ennek a kapcsolatnak a megszilárdításán, amelynek fontossága elvitathatatlan és pedig nemcsak eszmeileg, hanem szívvel-lélekkel is Biztosíthatom önt, hogy mindig azon fáradoztam, hogy elmélytsem Románia kapcsolatait Lengyelországgal. Meggyőződésem, hogy varsói látogatásom még jobban megszilárdítja kapcsolatunkat és barátságunkat, amely a kelet-európai béke alapja.

Az újságíró kérdést intézett a külügyminiszterhez Románia gazdasági viszonyairól A külügyminiszter a következőket válaszolta:

— Gazdasági helyzetünk nagyon kedvező. Az elmúlt évi gabonatermés rekorderedmény volt. Biztosítottuk a költségvetés egyensúlyát, takarékoskással csökkentettük az állami kiadásokat. Meggyőződésem, hogy a jelenlegi román kormány gazdasági politikája a legjobb eredményeket fogja felmutatni. Sajnos a hadfelszerelési költségek állandóan emelkednek. Románia éppen úgy, mint a többi államok céltudatos módon fegyverkezik, ugyanolyan ütemben, mint a többi államok teszik. Ez az egyetlen kiadás érintheti költségvetésünk egyensúlyát.

Belpolitikai téren mi a román kormány célkitűzése? — kérdezte a lengyel újságíró.

— Románia kénytelen volt úgy külpolitikát, mint belpolitikai helyzetét — válaszolta a külügyminiszter — konszolidálni. Megvalósította a nemzeti egység politikáját, megszilárdította a rendet, a fegyelmet. Konszolidációs munkájában kezdetben akadályokra talált, amelyeket azonban elhárított. Biztosíthatom önt, hogy ma az egész román nemzet hódolattal követi II Károly király Őfelségének felhívását, az egész nemzet a király mögött sorakozik

fel, mint a nemzeti újjászületés magasztos szimbóluma mögött. Az egyesített Románia úgy politikai, mint gazdasági terén ma maradéktalanul betölti azt a fontos szerepet, amelyre földrajzi és történelmi predestinációja alapján hivatott — fejezte be nyilatkozatát a külügyminiszter.

GAFENCU ÉS BECK TALÁLKOZÁSA DÉLKELETEURÓPA BÉKÉJÉT SZOLGÁLJA

(VARSO.) A Kurier Polski, a lengyel ipar lapja kifejti, hogy Gafencu külügyminiszter látogatása a két ország között a baráti kapcsolatok megszilárdítását jelenti. A lengyel-román barátság — írja a lap — tény és szükség, amelyet politikai okok hoztak létre.

A lengyel sajtó Gafencu látogatásának jelentőségéről

(VARSO.) Az egész lengyel sajtó hatalmas cikkekben számol be Gafencu külügyminiszter lengyelországi látogatásáról és méltatja annak jelentőségét. A lapok oldalas cikkekben ismertetik a látogatás első két napjának lefolyását és közlik a román előkelőségek fényképét. Utalnak arra, hogy a lengyel-román barátság es egyezmény jelentős nemzetközi tényező. A Gazeta Polska és a Maly Dzienny című lapok méltatják Gafencu külügyminiszter kijelentéseinek fontosságát a legteljesebb elismerés és hódolat hangján emlékeznek meg II. Károly király személyéről és tevékenységéről, aki új utat nyitott a román ifjúság nevelése terén követendő példát állítva saját fiának. Mihály gyulafehérvári nagyvajda trónörökös nevelésével A lengyel lapok utalnak arra is, hogy II. Károly király Őfelsége a tekintély-kormányban az alkotó erő, a friss energiák összességét összpontosította és az uralkodó fokozott gondot fordít a hadsereg szellemének fejlesztésére s a hadsereg megfelelő felszerelésére is. A lengyel lapok utalnak arra, hogy a román hadsereg a legegységesebb és leghatalmasabb katonai szerve Délkelet-európának. A hadsereg kiképzésénél meghonosított új irányelvek elvitathatatlan jelentőségűek.

A Kurier Polski hangsúlyozza, hogy Románia és Lengyelország barátok. Barátoknak kell lenniük belpolitikai helyzetüknél és a két országot érintő közös érdekeknél fogva. A Lengyelországgal való kapcsolat fontos szerepet játszik Románia külpolitikájában is. Ez a kapcsolat az utóbbi időben jelentőségében még az eddiginél is jóval fokozódott.

Gafencu külügyminiszter megfelelő ember a közös együttműködés létrehozására és a baráti kapcsolatok még nagyobb mértékben való megerősítésére. A Varsavsky Dzienny Tarodovy jobboldali ellenzeki lap főképpen Gafencunak Lengyelországgal szemben tanúsított pozitív magatartását hangsúlyozza és hangoztatja, hogy a román külügyminiszter tevékenysége a két nemzet közötti mély egyetértést bizonyítja.

A Kurier Codzienny azt írja, hogy az az élénk diplomáciai tevékenység, amely a két ország között folyik, igen jelentős esemény. A két külügyminiszter találkozására Délkelet-európa békéjének fontos tényezője.

Románia békés politikát folytatott eddig is és a béke érdekében hatalmas áldozatokat hozott, területének érinthetlenségét azonban megőrzi.

Középeurópában és a Duna-medencében Lengyelország ma napról-napra jobban érdekelt és ebben a helyzetben Románia nélkül nem folytathat külpolitikát.

A Kurjer Cervony című lengyel lap ismerteti Gafencu külügyminiszter életrajzi adatait, hangsúlyozza, azokat a baráti megnyilatkozásokat, amelyek Lengyelországgal szemben mindenkor vezették és külön hangsúlyozza Beck lengyel külügyminiszter, Gafencu kijelentéseinek azonosságát, amelyből az őszinte barátság és a teljes felfogásbeli azonosság csendül ki.

LÁTOGATÁS A LENGYEL AKADÉMIA ELNÖKÉNél

(VARSO.) Gafencu külügyminiszter szombaton meglátogatta lakásán Sierkinski professzort, a varsói Lengyel Akadémia elnökét, aki a Román Akadémia levelező tagja és a lengyel-román társaság elnöke. A lengyel professzor rendkívül meleg szívvelvességgel fogadta Gafencu-t a többi román előkelőségekkel együtt. Több, mint egyóra hosszat élénk eszmecsere folyt le a román külügyminiszter és a kiváló lengyel tudós között, akik rendkívül kellemesen lepett meg Gafencu külügyminiszter váratlan látogatása, amely a hivatalos programban eredetileg nem szerepelt. A Lengyel Akadémia elnöke közölte Gafencu külügyminiszterrel, hogy a maga részéről is rendkívül nagy súlyt helyez Lengyelország és Románia baráti kulturális és lelki kapcsolataira.

taira é, ebben a tekintetben a lengyel nemzet teljesen egységes a Romániával szemben érzett rokonszenv tekintetében.

A ROMÁN UJSÁGÍRÓK OKIECÉBEN

(VARSO.) A román újságíróknak az a küldöttsége, amely Gafencu külügyminisztert elkísérte lengyelországi útjára, szombaton látogatást tett Okieciében, ahol megtekintette a hatalmas lengyel kikötőt. A román újságírók csodálkoztak a szemléltek meg az új lengyel bombavető repülőgépeket, amelyeket Lengyelországban készítettek és amelyeknek teherbíróképessége 2600 kiló robbanóanyag, óránként 490 kilométeres sebességgel tudnak haladni, két egyenként ezer lóerős motorral felszerelték és négy gépfegyver fokozza harci készségüket.

GAFENCU ÉS BECK UJABB TÁRGYALÁSAI

(VARSO.) Vasárnap délelőtt 11 óra 30 perckor Gafencu külügyminiszter újabb tanácskozást folytatott le Beck lengyel külügyminiszterrel. Az eszmecsere a legszívélyesebb hangulatban folyt le és több, mint egyóra hosszat tartott. Déli fél 12 óra után a két külügyminiszter az elnöki palotába ment, ahol a lengyel köztársaság elnöke látta őket több lengyel és román előkelőséggel együtt ebédre vendégül.

Moscicki lengyel köztársasági elnök, gyengélkedik és így helyette a házigazda szerepét felesége és Rydz Smigly marsall látta el. Délután hat órakor Gafencu újabb tanácskozást folytatott le Beck lengyel külügyminiszterrel, míg a zárótárgyalás ma, hétfőn délelőtt lesz a Bland palotában, Gafencu külügyminiszter lakosztályán. A zárótárgyalás után úgy Gafencu, mint Beck lengyel külügyminiszter nyilatkozatot adnak a sajtó részére.

KOSZORU PILSUDSZKY SZOBRÁRA

(VARSO.) Vasárnap délután 4 órakor Gafencu külügyminiszter Franasovici varsói román nagykövet kíséretében tulipánból és fehér lilimból összeállított csokrot — amelyet a lengyel és román szallagok díszítettek — helyezte el a Belvedere palotában Pilsudszky marsall szobrára.

A LENGYEL-ROMÁN SAJTÓ BIZOTTSÁG ULÉSE

(VARSO.) Vasárnap délelőtt 10 órakor a lengyel-román sajtóbizottság értekezletet tartott Sciezynski, a lengyel Újságírók Szindikátusának elnöke vezetésével a lengyel képviselőházban. Az értekezleten résztvett Gafencu külügyminiszter is. Ez volt az első eset, hogy román külügyminiszter résztvett a lengyel-román újságírók tanácskozásán. Gafencu Franasovici varsói román nagykövet kíséretében érkezett meg az ülésre Sciezynski ezredes meleg szavakkal üdvözölte Gafencu külügyminisztert, mint a Lengyelországgal baráti nemzet képviselőjét, majd a román nyelven elmondott zárószóiban utalt arra, hogy a lengyel sajtó a maga részéről a legnagyobb lelkesedéssel támogatta a két ország baráti kapcsolatait és közös célkitűzéseit.

Gafencu külügyminiszter meghatottan mondott köszönetet a lelkes és szíves fogadtatásért, amely véleménye szerint nemcsak a politikusnak, hanem

a toll munkatársának is szól. Korca professzor, a Román Akadémia levelezőtagja utalt beszédében a román-lengyel sajtó szivélyes kapcsolataira, majd a román újságírók nevében Mircea Grigorescu köszöntö meg a szivélyes fogadtatást, amelyben a lengyel sajtószervezet a román újságírókat fogadta. Vasárnap este Gafencu és felesége résztvettek azon a diszvacsorán, amelyet Franasovici román nagykövet adott az előkelő vendégek tiszteletére. A vacsorán megjelent Beck lengyel külügyminiszter és felesége, Sembeck külügyi államtitkár, Stskiewicz, a nagyvezérkar főnöke, Racinszky gróf, Varsó főpolgármestere és több más előkelőség.

FRANCO TÁBORNOK NYILATKOZATA

(LONDON.) A Sunday Chronicle című lap hosszú intervjút közöl Franco altábornagytól. A nemzeti spanyol csapatok főparancsnoka nyilatkozatában megerősíti újlag azt a korábbi kijelentését, hogy Spanyolország függetlenségét minden tekintetben megőrvi.

— Világosan és félreérthetetlenül ki kell jelentenem — mondotta Franco altábornagy — hogy sem Olaszország, sem Németország nem igényel semmiféle területet Spanyolországtól és egyik állam sem, amely a nemzeti Spanyolországot szabadságharca lefolytatásában támogatta, azt sem kérte, hogy Spanyolországban katonai bázist építhessen ki a maga részére. Ilyen irányú kívánság sem Olaszország, sem Németország részéről nem nyilvánult meg Spanyolországgal szemben.

— Olyan irányú tárgyalásokat folytattam le és olyan megegyezést kötöttem Olaszországgal és Németországgal is, amelyek teljes mértékben biztosítják Spanyolországot a spanyolok részére és Spanyolország földjéből egyetlen talpalattnyi területet sem kell idegen hatalom részére átengednünk.

Kijelentette Franco altábornagy azt is, hogy a nemzeti Spanyolországot a maga részéről nem vezeti sem a revans, sem a gyűlölet szelleme. Ezt az álláspontot és felfogást meg kell értenie mindenkinek, a győztes nemzeti Spanyolországnak is, mert a spanyol népfainak összehangzatos együttműködése nélkül a nemzeti csapatok sikere eredménytelen győzelem lenne.

— Szükségünk van arra, hogy az egész világ, de elsősorban Anglia megértse bennünket és megértse Spanyolország helyzetét, törekvéseit — folytatta nyilatkozatát Franco altábornagy.

— De szükségünk van azoknak a barátságára is, akik eddig ellenséges magatartást tanúsítottak a nemzeti Spanyolországgal szemben. Az én feladatomban az, hogy mindenkit meggyőzzek arról, hogy a mi eszméink, törekvéseink éppen annyira őszinték, mint azoké, akiket más felfogás ellenfeleink táborába gyűjtött. Ha ezek a mai ellenségeink együtt fognak dolgozni velünk, úgy Spanyolország a maga erejéből is helyreállíthatja a testvérháború pusztító hatásait és Spanyolország rövid időn belül elfoglalja azt a méltó helyét, amelyet Európában betölteni hivatott.

NEGRIN VESZI ÁT A KÖZTÁRSASÁGI CSAPATOK FŐPARANCSNOKSÁGÁT

(MADRID.) Negrin, a köztársasági kormány nemzetvédelmi minisztere körrendeletet adott ki, amelyben közli, hogy a közpénzületi és a déli köztársasági spanyol csapatokat feloszlatták. Azok a katonai csapatok, amelyek ennek a két hadseregnek voltak a részei és a jövőben felállítandó csapatok is ezentul közvetlenül Negrin főparancsnoksága alatt fognak állani, a köztársasági nagyvezérkar közvetítése útján. A Havas távirati ügynökség, amely Negrin körrendeletét közli, utal arra, hogy Negrin elhatározása nagy jelentőségű, mert bizonyítja azt a szilárd ellenállásra való törekvést, amely eddig is megnyilvánult Negrin kormány és a köztársasági csapatok főhadvezetősége részéről.

LÁZADÁS KARTAGENÁBAN
A KÖZTÁRSASÁGIK ELLEN
(BURGOS.) A DNE jelentése szerint Kartagenában a köztársaságiak rádió-

állomása tegnap reggel váratlanul azt a hírt közölte, hogy a köztársasági haditengerészet legnagyobb része a köztársasági hatóságok ellen fordult és Franco altábornaghoz akart csatlakozni. A rádióállomás felhívta Kartagena lakosságát, hogy a maga részéről is csatlakozzék a felkeléshez és vonuljon be a tengerészeti kaszárnyákba. Délután 10 óra után ez a rádióállomás közölte, hogy a tengerparti tüzérség is támogatja a köztársasági kormányzat elleni felkelést és ultimátumot intézett a tengeri kikötőkben állomásozó köztársasági hajókhoz, hogy azonnal vonják fel árbócaikra a fehér lobo-ot, különben ágyutüz alá veszik őket. Rövid idő múlva a rádióállomás azt is közölte, hogy a tengerészeti haderő, néhány hadihajó és a tengerpart polgári lakossága is állást foglalt a köztársasági uralom ellen. Közölte azt is, hogy Galeras Morios és San Julian

helyőrségei csatlakoztak a köztársasági kormányzat ellen fellázadókhöz. Délután 11 óra 30 perckor a kartagénai köztársasági rádióleadót újlag köztársasági kerítették birtokukba, a köztársasági csapatok bevonultak Kartagenába és megkezdték a tisztogatás munkáját a lázadókkal szemben.

VISSZAVONULÁSRA KÉNYSZERITETTÉK A KÖZTÁRSASÁGI HAJÓHADAT

(BARCELONA.) Amikor a Kartagénai lázadás híre elterjedt, a nemzeti spanyol haderő több hajóegysége Kartagena ellen vonult fel, amelynek védelmére felsorakozott az egész köztársasági hajóhad. Néhány köztársasági csatahajó megkísérelte, hogy kijusson a nyílt tengerre és ágyutűz kezdett a nemzetiek hajóhada ellen, rövid tüzelés után azonban a túlyomó erő elől kénytelen volt visszavonulni.

Még néhány napig tart az egyes pár cipők olcsó elárúsítása!

ELKA CIPOÜZLET

Cluj, Calea Regele Ferdinand 16.

A francia sajtó Göring olaszországi utjáról

(PÁRIS.) A francia lapok nagy jelentőséget tulajdonítanak Göring német marsall olaszországi utazásának, amelyről azt írják, hogy egyáltalában nem olyan nyugalmakeltő, mint amilyennek azt feltűntetni igyekeznek. A

francia is ok azt írják, hogy Göring látogatását megelőzte Németország egyik legkiválóbb katonai vezetőjének: Udet tábornoknak libiai látogatása és ezt megelőzőleg több katonai és tengerészeti német bizottság tett látogatást

Szép ünnepség keretében osztották ki a tekéző bajnokság nyerteseinek díjait

(CLUJ-KOLOZSVAR.) A Romániai Tekéző Szövetség tegnap az UFC tornatermében szép ünnepséget rendezett, amelynek keretében kiosztották a tekéző bajnokság díjait, amelynek döntő mérkőzése tegnap délelőtt 10 órai kezdettel este 8 óráig tartott az UEC kettős pályáján. A pompásan kiívigított tornateremben este 8 órakor vette kezdetét az ünnepség, amelyen megjelent dr. Bornemisa Sebastian polgármester, dr. Hatiegan Juliu egyetem tanár, a királyi helytartó képviselőjében dr. Octavian Pop, a szamosztartomány Országos-szervezet helyettes parancsnoka: Dionisie őrnagy, továbbá Popovici Traian, Muntean Eugen mérnök, az UEC elnöke. A Tekéző Szövetség részéről Pop Virgil mérnök, elnök, Metes Nistor mérnök, alelnök, Vlad Simion mérnök, dr. Gavrilă Pop, Maximilian Budac tagok, Octavian Mosora mérnök, a szövetség főtitkára és Boros Vilmos titkár. A választmányi bizottság: dr. Anca Titus, dr. Jancsó Albert, Möricz Béla, Marosan Gheorghe és Almasan Fabian. A bajnoki bizottság elnöke: Pogăceanu Constantin, tagjai: dr. Pop Julian és Rosescu Ioan. Szabályzati bizottság elnöke: Metes Nistor mérnök, tagjai: dr. Jancsó Albert, dr. David Ioan, dr. Anca Titus, Almasan Fabian. A fegyelmi bizottság részéről Renescu Alexandru mérnök, Brote Nicolae és Lőrinczi unitárius kollégiumi tornatanár. Az igazolóbizottság elnöke: dr. Pop Iuliu, tagjai Donea Eugen és Székely László. Ellenőrző bizottság tagjai: dr. Weltzer Lajos, Bartók Lajos, Chiorean Pavel, Gyurka Aladár, Szántó L. Az egészségügyi bizottság három tagja: dr. Avram Ioan, Mitrean Ioan és dr. Borgea Petre vettek részt.

Az ünnepséget imá vezette be, majd a szövetség és a bizottságok tagjai letették az esküt Pop Virgil elnök kezébe. Ezután Pop Virgil elnök szólalt fel, aki beszédében kihangsúlyozta, hogy a mai nap jelentős fordulatot jelent a tekéző szövetség életében. Kijelentette, hogy a mai nappal a szövetség bekapcsolódott a Nemzeti Újjá-

születés Frontjába. Kérte a vezetőket és tagokat, hogy továbbra is ugyanolyan lelkesedéssel és fáradsággal dolgozzanak a szövetség érdekében, mint eddig. Ezután szétosztották a szövetség által kibocsátott ezüst érmeiket, amiket a szervezés és propaganda körül kifejtett tevékenységért a következők kaptak. Dr. Pesecan Ioan, Pogăceanu Vasile, Incze Árpád Sepsiszentgyörgy, Mihoc Eftimiu Nagyvárad, Metes Vasile mérnök Marosvásárhely és Carausu Emil Petrozsény. Ezután került sor a bajnokság eredményeinek kihirdetésére. A Nemzeti Bajnokság döntőjébe 10 hatos csapat került, amelyek közül a bajnokságot megérdemelt küzdelem után a TTT csapata Torda nyerte 83 ponttal. Második Uranus Torda 84 pont, 3-ik Echo Kolozsvár 81 pont. A következő öt csapatot szintén eredmél jutalmazták, míg az utolsó kettő diszoklevelet kapott. Az egyéni döntőbe ugyancsak tíz versenyző került, akik közül az első díjat Bartók Károly TTT nyerte kitűnő játék után. Ezután kiosztották a versenyzők díjait. A Tordai Tekéző Társaság első díjként érmeiket és szépen himzett nemzeti színű zászlót kapott, amelyet egyben fel is avattak. A záróbeszéd után az ünnepség résztvevői banketten vettek részt, amely az éjszakai órákig kedélyes hangulatban folyt le. A kifogástalan rendszeres munkáiért a legteljesebb elismerés illeti Pop Virgil elnököt, Mosora Octavian mérnököt, a szövetség főtitkárát, Boros Vilmos titkárát és munkatársait.

Az eredmény ismertetésére holnapi számunkban egyébként részletesen visszatérünk.

Az ünnepségnek, hogy ugymondjuk, egyetlen szépséghibája az volt — amit az igazság érdekében szükségessé tartunk leszögezni — hogy Möricz Bélát, akit jogosan nevezhetünk a teke-szövetség megteremtőjének, nem láttuk a kitüntetések sorában. Reméljük, hogy erre a jogos sérelemre rájönnek az illetékesek és még utólag helyrehozzák ezt a mulasztást.

A Suhlmann-tea

gyorsan enyhíti a legerősebb köhögést is. Gyermekek részére is. Kapható minden gyógyszerárban. A körülből 125 gram súlyú eredeti csomag ára 144 lej. Lerakat: „Digitalis”, Orastie Abt. 804 A.

Olaszországban és Libiában. Meggondolkozásra ad okot az is — írják a francia lapok — hogy Göring olaszországi látogatása történetesen összeesik azzal az időponttal, amikor Olaszország a maga részéről hatalmas katonai előkészületeket tesz. Olaszország rövid időn belül 130.000 főre emelte fel Libiában eddigi haderejét, amely csak 50 ezer emberből állott és amit külön hangsúlyoznak a francia lapok. Utalnak arra, hogy 1.200.000 német katona van jelenleg fegyverben. Ezzel szemben a francia haderő mindössze 500 ezer emberből áll. Ilyen körülmények között — írják a francia lapok — a bölcs előrejelzés parancsolja, hogy fokozott figyelemmel kísérjük Göring olaszországi látogatását és az azzal kapcsolatos eseményeket.

Az Erre Nouvelle már derülátóbban ítéli meg a helyzetet. A lap szerint Franciaország úgy Lengyelországgal, mint Jugoszláviával tért nyert és álláspontját megerősítette. Belgiumban tagadhatatlanul a francia demokrácia mellett nyilvánul meg rokonszenv és állásfoglalás. Értékesnek és fontosnak tartja Amerika rokonszenvét és hangsúlyozott támogatását is a nyugati demokrácia javára és ezt a hangulatot kevésbé tudják megzavarni azok a bírálatok és tárgyalások, amelyek Roosevelt személye és politikája ellen az utóbbi időben elhangzottak.

GÖBBELS A VILÁGJAVAK IGAZSÁGTALAN ELOSZTÁSÁRÓL

(BERLIN.) Dr. Göbbels német propagandaügyi miniszter vasárnap délelőtt nyitotta meg a lipcsei tavaszi mintavásárt. A propagandaügyi miniszter beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy a nemzeti erőnek és a közgazdasági életnek összehangzatosan kell együttműködniük. Egyik a másikat harmónikusán kell, hogy kiegészítse. Göbbels utalt arra is, hogy a világjavak elosztása aránytalan és a jogos érdekeket ki nem elégítő módon történik. Ennek az egészégtelen álláspotnak meg kell szűnnie és olyan igazságos megoldást kell találni, amely Németország elvitatathatlan igényeit is ebben a tekintetben teljes mértékben kielégíti.

MIT IR A GIORNALE D'ITALIA?

(RÓMA.) A Giornale d'Italia hosszú cikkben foglalkozik a világpolitikai helyzettel és a francia és angol sajtó részéről megnyilvánuló optimizmust legalább is gyanusnak fémjelzi. Az olasz lap hangsúlyozza, hogy az angol sajtónak a nemzetközi politikai helyzetről írt cikkei azt a törekvést árulják el, hogy a demokrata erők új támadó háborút készítenek elő. Az olasz lap szerint a demokrata államok csak azért késlekednek ennek az új háborúnak a kirombantásával, mert hadfelszerelésük még nem tökéletes. Az egyre gyorsabb ütemben folyó hadikészülődést bizonyítja azonban az, hogy Anglia költségvetésében közel 500 millió angol font szerepel erre a célra és Chamberlain kijelentése a hadfelszerelés további fokozására csak azt célozzák, hogy megfélemlítsék a többi államokat és a félelem békéjét kényszerítse rájuk.

— Biztosak lehetünk azonban abban — folytatja a Giornale d'Italia — hogy néhány hónap múlva, amikor a demokrata államok hadraktárai megtelnek, Anglia szava is megváltozik. A jelenlegi hadikészülődés csak azt célozza, hogy fokozza az általános bizalmat az ugvevezett demokrata államok irányában és ezek részére ne szerzen kellemetlen meglepetést, amikor márol-holnapra Olaszország Németország, vagy valamelyik más állam határozott formában nyilvánosságra nem hozza jogos területi követeléseit.

27 millió gázlarc

Ez Anglia. A csodálatos megszerve zettségek hazája. A mérgegázak és légi támadások elleni védekezés klasszikus földje. Anglia, ahol eddig 27 millió gázlarcot osztottak ki a névenmillión nem sokkal túllévő lakosságú szigetország népe között Anglia az, ahol ezideig száz ezer légvédelmi menedékhelyt építettek s ahol az ezirányú gondoskodás, védőmunka szinte óráról-órára tervszerűen folyik tovább. Elképzelhetetlen méretű ott a lévi, tengeri és szárazföldi fegyverkezési szakadatlanul folyik a zsoldos hadseregbe való toborzás és állandóan új és új hatalma, tömegeket képeznek a lakosságból a tervszerű és céltudatos légvédelemre.

Mindent Anglia, a világ legfélelmetesebb állami és katonai ereje teszi. Anglia, amely a világ óriási területeit birtokolja, amely a dominiomokkal és gyarmatokkal együtt közel 400 millió lélekkel rendelkezik, amely demokrácia tekintetében odahaza vezet a világon De sajnos ez a demokráciája jórészt csak az anyaországra vonatkozik. Hiszen a dominiomokon, nem is beszélve a gyarmatokról, bizony sok tekintetben más az élet és néha szinte ellentéte a demokratikus elgondolásoknak. A gyarmatokon pedig sokkal, de sokkal rosszabb a helyzet.

Anglia tehát teljes mértékben gondoskodik önmagáról. Jól teszi, hogy gondoskodik önvédelméről, hiszen ez kötelessége alattalóival szemben. De már erősen kifogásolni kell és lehet is hogy ezt csak önmaga érdekében teszi meg. Mert neki a világhatalomnak éppen neki, a félelmetes erejének és rendkívüli tekintélyének módjában állana sokkal, de sokkal többet tennie. Nemcsak önmagáért, hanem az egész világért, az egyetemes emberiségért is. Az igazi nagy világpolitika kulcsa az ő kezében van és neki élnie is kellene ezzel. Gondoskodhatna teljes mértékben önvédelméről, de gondoskodhatna a világról is. Bizony gondoskodhatna.

Itt van például a Palesztina-kérdés. Kétségtelenül nem könnyű feladata a megoldása. Bonyolult, nehéz probléma a hatalmasszámú arabok miatt, amely Palesztina körül él, de ha Anglia komolyan akarná, meg tudná oldani még ezt a nehéz kérdést is. Megoldhatná ha talmi szóval a megfelelő nemzetközi alátámasztással, úgy, hogy az araboknak akarva-nem-akarva, tudomásul kellene venniük ezt a megoldást. És a Palesztina-kérdés, megfelelő rendezése már igen nagy fokban enyhítené az elmergesedett és kiélesedett nemzetközi helyzetet. Megszűnne a világ zsidóságának szorongató, fájó érzése a probléma égető rendezetlensége miatt, de valószínűleg sokat veszítené mérgegázokból a sokat emlegetett faj-kérdés is. A világ nyugalmi helyzete viszont a mai kuszáltságából és feszültségéből, sokat szilárdulna. Ez a lépés a béke érdekében mindenesetre sokkal többet jelentene még angliai vonatkozásban is, mint a költséges gázlarc-milliók szétosztása és az egyéb még költségesebb légvédelmi és fegyverkezési intézkedések.

Azután itt van a gyarmat-probléma. A Harmadik Birodalom erőteljes külpolitikájának ez az egyik sark-tengelye. Az elvett gyarmatok visszakövetése. Nem lehet vitás, hogy Németországnak — még ha politikai elgondolásait nem is teszi sokban magáévá a világ — ebben a kérdésben igazva van. Gyarmatkövetelése jogszerű és indokoltak. Lehet e követelések méretei felől vitázni és tárgyalni, lehet azok visszavadását különféle biztosító jellegű feltételekhez kötni, de azt már nem lehet vitatni, hogy a német igények alapvetően igazak és igazságtalanok volnának. Ha tehát Anglia erről a problémáról kezdene tárgyalni és határozott szándékában volna ezt a súlyos német sérelmet orvosolni, rendkívül nagy szolgálatot tenné a világnak, főleg pedig a béke ügyének. Akkor szabhatna feltételeket és árakat ezért az engedelmességért, akkor komolyan felvethetné a leszerelés gondolatát és akkor nem kellene mérhetetlen összegeket költenie

védelmi és önvédelmi célokra. A sokarcu és diplomácia mesterfogásaiban bizony kissé elvénhedett Angliának mutatná a világ felé a legrokkantabb zenevebb arcát, ha önmagán túl az egyetemes emberiség biztonságára és jólétére is gondolna. Ha nem kisméretű és kis hatókörű egyezményekkel és szerződésekkel „operálna”, hanem általános jellegű és egyetemes érvényű megállapodásokkal, igazi nagy békekormányok tető alá hozásával. Világbirolalmi sulya és tekintélye akkor lehetne csorbíthatatlanul nagy és egész, és demokráciája akkor lehetne a világ felé példaadóan kezdeményező és to-

vábbőstönző. Addig azonban, míg ezt nem teszi, tekintethetjük Angliát a légvédelem és önvédelmi megszervezettség klasszikus földjének, világhatalomnak, gazdag országnak, irigylésre érdemes államnak, nagymultu királyságnak, — de a demokrácia eszményképének, békeszellem apostoli hirdetőjének, az emberiség igazi, nagy néldamutató hazájának aligha.

Pedig mi szívünk szerint legjobban ennek szeretnénk tisztelni Egész lelünkkel.

(t. g.)

MEGHALT LENIN ÖZVEGYE. Nadesda Konstantinova Krupskaja özvegye, Lenin özvegye a 70-ik születésnapját követő napon meghalt.

SELECT MOZGO ♦ ERROL FLYNN

Robin Hodd és 41-es brigád címszereplőjének legújabb megkapóan szép filmje:

Sohasem feledlek el...

Főszerepben.

Bette Davis, Anita Luis

Katonai törvényszék elő kerültek az önkéntes tüzoltók, mert nem vettek részt a fáklyás menetben

(CLUJ—KOLOZSVAR.) Zsidó Imre, Kecskés Sándor, Kovács Gábor, Pál Imre, Prohánca János, Gombos Imre és Iov Gábor érmihályfalvai önkéntes tüzoltók

parancsot kaptak felettes hatóságoktól, hogy diszruhában résztvegyenek a június 8-iki ünnepségek alkalmával rendezett fáklyásmenetben.

Mikor elérkezett az ünnepség ideje a vádirat szerint a fentnevezett tüzoltók egyike sem jelent meg a kaszárnya udvarán.

A nemzeti ünnepel szemben tanúsított tiszteletlenség miatt eljárás indult meg ellenük, amelynek következményeképpen katonai törvényszék elé kerültek.

A megvádolt önkéntes tüzoltók azzal védekeztek, hogy nem volt tudomásuk az állítólagos rendeletről. Védőjük, dr. Negoitescu Ioan kifejtette, hogy

a vádlottak az önkéntes tüzoltótestület tagjai, ilyen módon nem lehet számukra a törvény értelmében kötelező rendeleteket kiadni, mert megbízatásuk inkább csak tiszteletbeni jellegű és egyéni belátásuktól

függ, hogy valamilyen ünnepségen megjelennek-e, vagy sem.

Ezzel szemben Barbu Alexandru örnagy-ügyész azzal érvelt, hogy az ünnepségeken minden jóérezésű állampolgárnak részt kellett vennie, nemcsak a tüzoltóknak. A vádlottak megbüntetését kérte. A katonai törvényszék rövid tárgyalás után az önkéntes tüzoltókat fejenként 500 lej pénzbüntetéssel sújtotta.

A safför kocsit a kecskésli Budapestről jelentik: Sulyos autószerencsétlenség történt az éjszaka a Károly körút 25. számú ház előtt. A BI 782 számú szürketaxi, amelyet Eörsi István 45 éves safför vezető, gumidefektet kapott. A meglehetősen sebességgel haladó kocsit a defekt következtében megbillent, vezetője már nem tudott lefékezni és így történt, hogy nagy erővel vágódott neki a járda szélén álló villanyoszlopnak. Az ütődés következtében a safför kiesett a kocsiból, sulyos agyrázkódást és lábtörést szenvedett. A kihívott mentők életveszélyes állapotban szállították a Szent István körházba.

Husvétli bazár a Katholikus Körben

(CLUJ—KOLOZSVAR.) A kolozsvári Kath. Kör vezetősége elhatározta, hogy nagyszabású Husvétli Bazár rendezésére bocsájtja az összes helyiségeit. A Husvétli Bazárunk alkalma lesz Kolozsvár és környéke iparosainak, kereskedőinek, vállalatának, iparművészeinek arra, hogy készítményeiket, árucikkeit a husvétli nagy szezonban megfelelő módon elhelyezhessék, bemutathassák. Fokozza a bazár nagyméretűségét és érdekességét az a körülmény is, hogy képzőművészeti kiállítással és vásárral is összekötött lesz és így a vásárlókörzéség minden rétege megtalálhatja a részére szükséges legmegfelelőbb értéktárgyakat.

A Husvétli Bazár iránt a közönség minden rétegében már most élénk az érdeklődés. A bazár részleteiről az érdeklődőknek naponta délelőtt 12—1, délután pedig 6—7 óra között a Kath. Kör, Str. Kogălniceanu 7. sz. I. em. lévő helyiségében adnak díjmentesen és készpénzzel felvilágosítást.

Idegrohamában betörőnek nézte feleségét és késsel hasbaszurta

(TIMISOARA—TEMESVÁR.) Temes torontálmegye Giulvas községének lakója, Fischer Miklós feleségével, a 63 éves Fischer Margittal nyugodni tért. Mikor beléptek a hálószobába, Fischer idegrohamokat kapott. Azt gyanítván, hogy betörők rejtőznek el a szobában, kést rántott és a sötétségben vágdaolozni kezdett. Felesége le akarta csillapítani, de a magánkívül lévő férj több olyan kés szurást ejtett rajta, hogy mély gyomorsebekkel a kórházba szállították. A csendőrség őrzésbe vette a feleségét súlyosan megsebesítő férjét.

— Fejszével „hallgattatta” el feleségét. Cernautiból jelentik: Teodor Orlovszki csernovici lakosnak vitája volt feleségével. Ennek hevében fejszét ragadott és többször fejbesújtotta feleségét. Amikor látta, hogy a nő vértől borítottan összeesik, elmenekült. A szerencsétlen asszonyt beszállították a kórházba, ahol haldoklik. A rendőrség keresi a véres merénylet után elmenekült férjet.

— A vitorlás hajó rekordteljesítménye. Hamburgból jelentik: A „Padua” nevű négyárbcos kereskedelmi vitorlás 61 nap alatt Hamburgból a délamerikai Coral kikötőbe érkezett. Ezt a 9000 mérföldes utat (1 mf. = 1852 méter) egyetlenegy német vitorlás a háborúutáni időkben nem tette meg ilyen rövid idő alatt. A hajó kapitánya, Wendt csak 30 éves. Általában azt hiszik, hogy a vitorlásoknak ideje lejárt. Ez nem felel meg a valóságnak, mert nagyvölgű és olcsó nyersanyagoknak szállítására a vitorlások kiválóan megfelelnek.

DACIA

— Remélem, nem haragszol meg, ha az idén márciusi ajándék helyett **SORSJEGYET** vásárolok neked a **DACIA** elárúsító helyeinél.

Március 18. és 19. sorajáték I. osztályának a húzása és az eredménye, ha a legnagyobb öröm érne: **MILLIOMOSSÁ LÉGY!**

További húzások április 15. - én, május 15. - én, június 15. - én.

Az Állami Sorsjáték új terve a négy osztályban

4 nyereményt a 6.000.000, 64 nyereményt a 1.000.000, 60 nyereményt a 200.000, 590 nyereményt a 100.000 és számtalan más nyereményt oszt szét.

HELYI CIM:

„ECONOMIA” Cluj, P. Unirii 23

TESTEDZÉS

Revánsot vett a Victoria a Rapidtól az őszi vereségért!

Aradon is kikapott a Ripensia! - Döntetlen a Carpati-AMTE és UDR-Juventus mérkőzés - Csődöt mondott a ploesti Tricolor Bukarestben

A tavaszi bajnokság második fordulója sem végződött meglepetés nélkül. Amellett, hogy a Victoria simán legyőzte legnagyobb riválisát, a Rapidot, a legnagyobbat feltűnt a Ripensia aradi veresége kellette. Az országos bajnokcsapat nem tud magára találni a már a második vereségét szenvedte el viszonylag gyengébb ellenfelektől. Ha így folytatja, könnyen megeshetik, hogy díszetlen helyen fogja befejezni a bajnoki szezont. Meglepetésként hat a ploesti Tricolor csődje Bukarestben. Általában az erőviszonyoknak megfelelően alakultak a második forduló eredményei.

(KOLOZSVÁR.) Victoria-Rapid 3:1 (0:0) 4000 néző, bíró: Tope Ionescu. Izgalmas küzdelmet vívott a két csapat. Félidőben a Rapid, szünet után a Victoria volt a jobbik. A mérkőzés során a Victoria fe deztetsora döntötte el amely nagyszerűen küldötte támadásba csatársorát, de az ellenfél ostromát is eredményesen tudta fel tartóztatni. A két csapat így állt fel

Victoria: Sepál - Cocuban I. Felecan I. - Pál, Pop III., Nistor - Tăranu, Șantay, Cocuban II., Felecan II., Căpușan.

Rapid: Negru - Márton, Lenghel - Vintila, Rășinariu, Costea - Bogdan, Mioldovean, Barátky Gavrulescu, Auer

Az első félidőben mindkét kapu többször került veszélybe, de a védelem nagy elszántsággal elhárította a gólt. 4. 13. percben Capusan két lépésről hajszálnyra vágta kapu fölé a labdát. A 25. percben kavarodás támadt a Rapid kapuja előtt, de Negru kapus önfeláldozóan mentette a kényes helyzetet. A félidő utolsó perceiben Auer kétszer is jó helyzetbe került, labdáját azonban Sepál védte. Szünet után a Victoria élénkebb játékba kezdett és ennek eredményeként Cocuban II. már a 3. percben megszerezte a vezető gólt. A Victoria ezután se lankadt. A 15. percben Felecan II. éles labdájával Lenghel lábán iránnyt változtatott és a hálóba perdült. Öngól. Ezután a Rapid erősített és a 40. percben Auer remek átadásából Bogdan a kolozsváriak hálójába vágta a labdát. Befejezés előtt három perccel Cocuban II. bebiztosította a győzelmet: 3:1.

(BUCUREȘTI.) Venus-Tricolor CFPV 2:0 (1:0) 15.000 néző, bíró: Pily Kroneer. A Ripensia-Verő Tricolor fővárosi játékát óriási érdeklődés előzte meg. A ploestiek ezúttal gyengén játszottak, a csehszármarzású Bartunek csődöt mondott s az adott körülmények között a Venus győzelmé megérdemelt volt. A Venus első gólját a 24. percben Enea lőtte. A félidő utol

so első percben a ploestieknek alkalma volt egyenlítőre, de Kocsis 11-esét a Venus kapusa kivédte. A mérkőzés második gólját Humis lőtte a második félidő 26. percében.

(BUKARESTI, UDR-Juventus 2:2 (1:0). Bíró: dr. Morar. A románok megérdemelték volna a győzelmet, csatáiraiknak azonban nem volt szerencséjük. Gólok: 12 p. Zsizsik 1:0, II. f. 8 p. Praszler 1:1, 19 p. Oana 1:2, 45 p. Micu 2:2.

ARAD.) Gloria-Ripensia 2:1 (0:1) 3000 néző, bíró: Petrescu. Az országos bajnoki csapata újabb veresége nagy meglepetés. Az első félidőben állandó fölényben játszottak a temesváriak, a második félidő közepén az aradiak elszánt játékba kezdtek és kiharcolták a győzelmet. Gólok: 27 p. Marcu 0:1, II. f. 33 p. Mercea 1:1, 41 p. Henega 2:1.

NAGYBÁNYA.) Carpati-AMTE 0:0, 2 ezer néző, bíró: Ceauranu. Az eredmény megfelel az erőviszonyoknak. Első félidőben a nagybányaiak, szünet után az aradiak támadtak többször.

(TEMESVÁR.) Kinizsi-Sp Studentesc 2:1 (1:0) 2000 néző, bíró: Constantinescu. A mérkőzés sorsa nagy küzdelem után döntött el a temesváriak javára. Gólok: 43 p. Thievring 1:0, II. f. 3 p. Szifárd 2:0, 24 p. Marinescu 2:1.

A második tavaszi forduló után a bajnokság állása a következőképpen:

1. Venus	13	9	4	—	30:9	22
2. Ripensia	13	6	3	4	32:25	15
3. Carpati	13	5	5	3	18:16	15
4. Victoria	13	7	—	6	26:19	14
5. Juventus	13	6	1	6	26:22	13
6. AMTE	13	5	3	5	25:27	13
7. Sp Studentesc	13	5	2	6	20:23	12
8. Rapid	13	4	4	5	19:17	12
9. Kinizsi	13	4	4	5	30:31	12
10. Gloria	13	3	4	6	15:29	10
11. Tricolor	13	4	1	8	12:27	9
12. UDR	13	2	5	6	12:20	9

Románia csak egy csapatot indíthat a Középeurópai Kupában!

(ZÜRICH.) Nagy érdeklődés mellett folyt le a Középeurópai Kupa-bizottság ülése a cseh Pelikan elnöklétével. Az ülésen elsőnek a tisztújítást ejtették meg, melynek során elnökké újra Pelikant választották meg, míg a tanács tagjai a magyar Minder és az olasz Coppola lettek. A román Luchide ellenőri és a jugoszláv Girtler titkári teendőket végez az új tisztikarban.

A tisztújítás után a magyarok előterjesztésére a KK résztvevőinek a számát nyolcra szállították le. Ennek megfelelően két magyar, két olasz, két cseh, egy román és egy jugoszláv csapat vesz részt az idei kupaküzdelmekben. Az olasz megbízott mindjárt leszögezte, hogy a ligabaj-

nok és a kupagyőztes kap helyet a KK mezőnyében magyar és cseh részről a bajnokság két első helyezettje, a románok és jugoszlávok bajnokcsapatukat indítják. A kupaküzdelmek első fordulója június 18-án, illetőleg 25-én lesz a következő párosítások:

- A: Román bajnok Olasz kupagyőztes.
  - B: Magyar II. Cseh bajnok.
  - C: Cseh II. Jugoszláv bajnok.
  - D: Olasz bajnok Magyar bajnok.
- A második fordulóban: július 2-án, illetőleg 9-én a párosítás a következő lesz:
- A—B.
  - C—D.
- A döntőt július 17-én, illetőleg 23-án játsszák le.

Sorsoltak az asztali tenisz-világbajnokságra!

(KAIRÓ.) A Savoy-szálló nagytermében tegnap ejtették meg az asztali teniszvilágbajnokságok csapatversenyének sorsolását. A sorsolás a következő párosítást eredményezte:

Corbillon-Kupa: március 7-én: Németország—Románia, Egyiptom—Csehszlovákia. Március 8-án: Egyiptom—Németország, Románia—Csehszlovákia. Március 9-én: Egyiptom—Románia, Németország—Csehszlovákia.

Swathling-Kupa: Március 7-én: Románia—Anglia, Palesztina—Csehszlovákia, Egyiptom—Litvánia, Jugoszlávia—Franciaország, Görögország—India, India—Franciaország, Jugoszlávia—Anglia, Egyiptom—Palesztina, Palesztina—Franciaország, Litvánia—Csehszlovákia, Egyiptom—Románia, Anglia—Franciaország, Palesztina—Görögország, Románia—Jugoszlávia, India—Csehszlovákia, Franciaország—Litvánia, Görögország, Március 8-án: Anglia—Csehszlovákia, Palesztina—Franciaország, Litvánia—

Franciaország, Jugoszlávia—Anglia, Egyiptom—Palesztina, Palesztina—Franciaország, Litvánia—Csehszlovákia, Egyiptom—Jugoszlávia, Románia—Franciaország, Anglia—Görögország, Március 8-án: Egyiptom—Csehszlovákia, Franciaország—Litvánia, Palesztina—Jugoszlávia, India—Anglia, Románia—Görögország, Franciaország—Csehszlovákia, Litvánia—Jugoszlávia, Románia—India, Palesztina—Anglia, Egyiptom—Görögország, Anglia—Litvánia, India—Jugoszlávia, Egyiptom—Franciaország, Palesztina—Románia, Csehszlovákia—Görögország, Március 9-én: Anglia—Csehszlovákia, Palesztina—Franciaország, Litvánia—

Románia, Egyiptom—India, Jugoszlávia—Görögország, India—Litvánia, Anglia—Csehszlovákia, Egyiptom—Románia, Anglia—Franciaország, Palesztina—Görögország, Románia—Jugoszlávia, India—Csehszlovákia, Egyiptom—Anglia, Litvánia—Palesztina, Franciaország—Görögország.

A világbajnoki versenyek fővédnökségét I. Faruk egyiptomi király vállalta.

Ferencváros és Hungária pontot vesztek a bajnoki nyitányon

(BUDAPEST.) A magyar nemzeti bajnokság első tavaszi fordulójának nagy meglepetése a Ferencváros és a Hungária pontvesztése volt. A bajnokcsapat a Budafok, a Hungária pedig a szolnoki vasutasok ellen vesztek egy-egy bajnoki pontot. Az Újpest csak nehezen vívta ki győzelmét a Szeged ellen, annál könnyebben hódította el a két bajnoki pontot a Phöbus a deerecentektől.

Ferencváros-Budafok 2:2 (2:1). A bajnokcsapat a két Sárosi nélkül nem tudott egységesen fellépni a lelkes budafokiakkal szemben és megosztott ellenfelet a bajnoki pontokon Góllövők: Jakab (2), illetve: Fodor és Kovács.

Hungária-Szolnoki MAV 2:2 (1:1). A Szolnok volt állandóan fölényben és jobban is játszott. A Hungáriának örvendenie kellett, hogy egyik pontot megmenethette. Góllövők: Dudás, Müller, illetve: Szántó és Kolláth.

Újpest Szeged 3:1 (2:1). Az újpestiek ne-

Mogyorósi nyerte a magyar tornászválogató versenyt. Budapestről jelentik: A magyar tornászszövetség vasárnap válogatóversenyt rendezett a küszöbönálló magyar-német tornászviadalra. A magasbírójú versenyt a debreceni Mogyorósi nyerte 55,8 ponttal, 2 Pataki 54,5 pont, 3 Kecskeméti 54,3 pont.

Magyar főiskolás jégkorongozók győzelme. Kölnből jelentik: A magyar főiskolás jégkorongválogatott vasárnap Köln-Düsseldorf város csapatát 5:4 arányban legyőzte.

Angol atléták Budapesten. Budapestről jelentik: A Magyar Atlétikai Szövetség tanácsa tegnapi ülésén bejelentették, hogy az angol szövetséggel megegyezés történt a két ország közötti atlétaviadalon évenkénti rendszeresítésére. Az angol atlétaválogatott a jövő évben látogat el első ízben Budapestre, hogy összemérje erejét a magyarokkal.

Hétfőn válogat Dietz dr. szövetségi kapitány. Budapestről jelentik: Dr. Dietz szövetségi kapitány ma, hétfőn este jelöli ki játékoskeretét, amelyből a héten összeállítja válogatott csapatát a március 16-iki francia-magyar és március 19-iki ir-magyar mérkőzésre. Az első mérkőzés Párisban, a másik Corkban lesz.

hezen győztek Vincze, Zsengeller és Kálly góljaival. A szegediek gólját Harangozó lőtte 1:1-esből.

Phöbus-Bocskai 3:0 (2:0). Kispest-Zugló 4:2 (1:1). Salgótarján-Taxisok 2:2 (1:0). Nemzeti-Elektromos 1:0 (0:0).

A vasárnapi forduló után a bajnokság így áll:

1. Ferencváros	14	11	2	1	55:26	24
2. Újpest	14	11	1	2	54:16	23
3. Hungária	14	9	4	1	36:21	22
4. Kispest	14	7	3	4	33:26	17
5. Nemzeti	14	6	4	4	30:23	16
6. Phöbus	14	5	3	4	28:26	15
7. Szolnoki MAV	14	6	2	6	27:30	14
8. Budafok	14	5	4	5	19:22	14
9. Szeged	14	3	6	5	22:23	12
10. Taxisok	14	4	4	6	41:36	12
11. Elektromos	14	3	3	8	20:30	9
12. Bocskai	14	2	3	9	20:35	7
13. Zugló	14	2	1	10	10:46	6
14. Salgótarján	14	2	1	11	19:63	5

Bajnokság mérkőzések

(KOLOZSVÁR.) Sodronyipar-Victoria B 3:3 (2:1) Bíró: Muresar. Elvezetes, szép küzdelmet vívott a két csapat. A Sodronyipar óz óta hatalmas fejlődésen ment át, ami főleg Szaniszlónak, az aranygyéres-sieles kitűnő edzőjének köszönhető. Gólok: Szaniszló I. Cibula és Felezeu, illetve Bokor (2) és Martin.

Napoca-Corvinus 2:1 (1:1). A határozottabban játszó csapat nyert Palocsay góljaival. A vasöntők gólját Illés lőtte.

Echo CFR 4:2 (0:1). A vasutasok a II. félidőben nem bírták a börgyáriak iramát. Gólok: Vasilescu (2), Both (2), illetve Tatai és Crisan.

Ifjúsági mérkőzések: Echo-KAC 5:1 (1:1). — Universitatea-UEC 7:1 (4:1).

(MAROSUJVÁR.) Universitatea-Solvay 3:2 (2:0). A kitűnő marosújvári csapat nagy küzdelem árán adta meg magát. Gólok: Benkő (2), David, Jancovici, illetve Nemes (2).

(MAROSVÁSÁRHELY.) CFR Piski-Mures 4:0 (3:0). Nagy meglepetés a piskii vasutasok győzelme a ligabajnokság éllovasa felett. Góllövők: Deák (2) és Robescu (2).

(NAGYVÁRAD.) NAC-CRISANA 5:0 (4:0). A zöld-fehérek lelépték a Crisanat, amely száználmasan mozgott a pályán. Gólok: Spilmann (2), Geccz (2) és Pop.

(SZÁTMÁR.) Olimpia-Tricolor (Nagybánya) 3:0 (2:0). Góllövők: Szegedi (2) és Ioviciu.

(RESICA.) RMTE-Vulturii 4:1 (4:1).

(FERDINAND.) Jiul-Metalglobus Sport 2:1 (0:1).

KMSC versenyzők nyerték a II. és III. osztályú sakkbajnokságot

Dr. Bródi és Balogh az I. osztályú bajnokság döntőjében

A kerületi sakk-szövetség hivatalos közleménye: A Kolozsvár város bajnokságáért kiírt II. és III. osztályú sakkbajnokságok véget értek. A II. osztályban 25, a III. osztályban 21 játékos vett részt. A 2—2 csoportverseny lebonyolítása után a II. osztályban 8, a III. osztályban 10 versenyző játszott döntőmérkőzést a helyezésekért. A döntő eredménye alapján az első 5—5 helyezett a következők:

A második osztályban: 1. Vargha Ferenc KMSC 6 pont; 2. Bodea Iosif Kolping

5 és fél p.; 3. Bíró Imre KMSC 5 p.; 4. Venczel Géza Echo 4 p.; 5. Dr. Schapira Mór Haggibbor 4 pont.

A harmadik osztályban: 1. Rónai Imre KMSC 7 és fél pont; 2. Csőregi István Kolping 6 és fél p.; 3. Angi Béla KMSC 6 p.; 4. Merza Kálmán Kolping 6 p.; 5. Izsák Herman KMSC 4 pont.

Fentiek alapján Vargha Ferencet Kolozsvár város 1938. évi II. osztályú és Rónai Imrét Kolozsvár város 1938. évi III. osztályú sakkbajnokának nyilvánítjuk.

Az elsőosztályú bajnokság élén egyenlő pontszámmal dr. Bródy és Balogh állanak akik az elsősegért 2 döntőmérkőzést fognak játszani. A még hátralévő mérkőzések a szövetség Cal. Marechal Foch 23. szám alatti helyiségében játszandók le a következő beosztással: Március 7. este 8 órakor: Paneth-Bocskor, dr. Szabó-Balogh. Március 8-án este 8 órakor: Dr. Szabó-Udvari, Balogh-dr. Bódy. Március 9-én este 8 órakor: Dr. Bródy-Balogh.

Várokozásai idő 1 óra, a nem jelentkező felet vesztesnek nyilvánítják. Ha egyik játékos sem jelenik meg, mindkettő pontot veszít. Díjkiosztás március 12-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a szövetség helyiségében. Ing. Sulariu sk., elnök. Dr. Deutek sk., titkár.

NORVÉGIÁ NYERTE A FŐISKOLÁS TÉLI OLIMPIÁT.

Oslóból jelentik: Most tették közzé a Lillehammerben és Trondheimben rendezett főiskolás téli olimpia rangsorát. 1. Norvégia 134 pont, 2. Németország 41 p. 3. Finnország 35 p. 4. Lengyelország 25 p. 5. Svédország 22 p. 6. Magyarország 21 p. 7. Cseh-Szlovákia 16 p. 8. Lett ország 14 p. 9. Franciaország 4 p. A hőlgyek pontversenyét a németek nyerték.

Bécs-Berlin 5:1 (3:0, 0:1, 2:0). A bécsi jégkorongtorna nagy meglepetése Berlin veresége.

Anglia is igényt jelentett be az 1944-iki olimpiai játékok megrendezésére. A Nemzeti Olimpiai Bizottság június 5-iki londoni ülésén döntött el, melyik állam rendezze meg a nemzetek versenyét. Pályázó már van elég.

A nyári fürdő mellett csapolják le a Szamosba a Malomárkot

Szamos ucca kibővítését teszi lehetővé a Malomárok elűzése — Növekednek értékükben a parti telkek — közel harminc hid válik feleslegessé

(CLUJ—KOLOZSVAR.) Tegnap reggeli számunkban beszámoltunk arról, hogy közelebről kiurják Kolozsvár városrendészeti tervpályázatát, melynek során felmerült a Malomárok végleges lecsapolásának javaslata is. Noha erre a kérdésre határozott választ csak az elfogadott városrendészeti terv fog majd adni, annyi bizonyos, hogy Kolozsvár belvárosának rendezése a Malomárok lecsapolása nélkül nem oldható meg.

A Malomárok ma csak egyetlen elfogadható rendeltetése van: azoknak a malmoknak vizierővel való ellátása, amelyeket a partjára építettek. Abban a pillanatban tehát, amikor Kolozsvár költségvetésébe bele tudják illeszteni a malmok vízhasználati jogának megváltására fordítandó kiadásokat, a Malomárok sorsa beteljesedett.

Az az elhatározás, hogy a Malomárkot megszüntetik, nem mai keletű. A kolozsvári városi tanácsok már a múltban is arra törekedtek, hogy a vízhasználati jogokat megvásárolják, megszűntessék. Ez több esetben sikerült is. A cél, amit ezzel is megközelítették a Malomárok lecsapolása volt.

A GYAKORLATI KERESZTÜLVITEL

Hozzávetőleges számítás szerint azok a malomtulajdonosok, akik a Malomárok vizét használják — a Molnár és Pintér műmalmot kivéve — 8-10 millió lejt fognak igényelni vízhasználati jogok eladása ellenében. Amennyiben a malmok és a város békés úton meg egyezni nem tudnának, a megváltási ár megállapítása a bírói fórumokra fog tartozni.

A Malomárok tudvalevőleg a Szamosból ered, a Nagy-gát mellett. A lecsapolás természetesen úgy volna legkönnyebben és egyben a legkisebb költséggel megvalósítható, ha a Malomárok vizét egyszerűen a Nagy-gátnál elzárják. Így szoktak tenni egyébként olyankor, amidőn a Malomárok folyását leállítják, hogy a szokásos évi meder-tisztítást elvégezzék.

Ebben az esetben azonban meg kellene venni a vízhasználati jogot a Molnár és Pintér malomtól is, ami anyagilag sem felel meg a város érdekeinek, nem beszélve arról, hogy ez a malom Kolozsvár számottevő iparvállalatai közé tartozik. Kérdéssé válnék azonban a városi strandfürdő vizellátása is, amelyet ebben az esetben a Szamosból kellene biztosítani. Ez újabb jelentékeny kiadásokkal járna. A sétatéri tó vizellátása is a megoldásravárázó fogas problémák közé sorakoznék.

A STRANDFÜRDŐNÉL CSA POLJÁK LE A MALOMÁRKOT

Igy aztán önmagától kínálkozik az egyetlen észszerű és lehetséges megoldás: a Malomárok vizét a strandfürdő alatt kell a Szamosba átvezetni, olyképpen, hogy a nyári uszoda és a sétatéri tó továbbra is a Malomárok vizét használja.

Ennek a megoldásnak a gyakorlati keresztülvitele esetén tehát a Malomárok a Nagy-gát és a strandfürdő között tovább folydogál majd régi medrében. Legfeljebb arról lehet szó, hogy a kétvízközi városnegyedben, ahol az árok két ágra szakad és omladozó partjai között három uccát ültetnek — a Seta-toare, Lacului és Otetului-uccákat — ezen a helyen a mellék-medret megszüntetik és ezzel lehetővé teszik ennek az elhanyagolt környéknek az egészséges fejlődését is.

GYŰJTŐCSATORNA LESZ A MALOMÁROKBÓL

A Malomárok belvárosi medrét arra kívánja felhasználni a városrendészeti javaslat, hogy ebben a mederben helyezze el a központi gyűjtőcsatornát. A csatorna megépítése után a medret beföldelik és az uccák szántáinak megtelepítésén burkolattal látják el.

Menjünk végig képzeletben a Malomárok partján és nézzünk körül, hogy milyen változásokat fog előidézni a Malomárok eltűnése.

A városi strandfürdő területéről kilépve, a Malomárok a Bau-ucca bajpartján húzódik végig. Az áron karcsu hidak vezetnek a villákhoz. A Malomárok eltűntetése ezt az uccát jelentékenyen ki fogja szélesíteni, hiszen az ingatlanulajdonosoknak, akiknek házai előtt keves kivétellel díszkert pompázik, nem sok érdekük fűződnék ahhoz, hogy az árok területét felvásárolják és telkeikhez csatolják.

A Saguna-uccán átszelve a Malomárok a Baritiu-ucca mentén kigyózik tovább. Itt már határozottan előnyére fog válni a városrendészeti határozat, ha a Malomárok medrével ki lehet bővíteni ezt a nagyforgalmú utvonulat.

A Reg. Ferdinand uton keresztül haladva a Malomárok a Dubalarilor-uccához érkezik el. Ennél az uccánál tapasztaljuk leginkább, hogy mennyire

hasznos lesz a Malomárok lecsapolása. Ez a keskeny, meglehetősen rendezetlen ucca egyszerre kiszélesül és igen alkalmassá válik a Mihai Viteazul tér kocsiforgalmának tehermentesítésére. A Dubalarilor-ucca baloldalán lévő ingatlanok használható frontot nyerne és értékükben jelentősen emelkednek.

A TORKOLAT FELE

A Călugărițelor ucca a Malomárok eltűntetésével egy teljes oldalt nyer, mert eddig egyik oldalát az árok alkotja. A Malomárok innen a telkek között kanyarog tova és nem érint uccát egész a Rugului és lazului uccák keresztezéséig. Itt aztán két ágra szakad az árok. Az egyik ága átszeli a Rovinei és București uccákat, szorosan hozzámul a Canalului uccához, amelynek jobb oldalát teljesen kisajátította magának. Majd keresztül bujlik a vasuti töltés alatt és a Fabrica de Zahăr uccától balra eltérve ömlik bele oda ahonnan kiindult a Szamosba.

A Malomárok másik szárnya kettészeli a Romulus uccát és jobbról körül fogva a börgyárat, önti be vizét a Szamosba.

Amíg a Malomárok ezt a kacskaringós útját megteszi, harmincnál több hid alatt halad át. Természetes, hogy ezek a hidak legalább is a strandfürdőig feleslegessé válnak a Malomárok lecsapolása esetén és a város mentesül egyben a hidak fentartásának költéseitől is.

(Dr. Rösler Viktor.)

Telefon: 11-71. RIO-mozgóban Strada Văii 7.

Hétfőn, kedden és szerdán 3, 6 és 9 óráig. Csak három napig.

I. A hazugság (Férfi sorsa a nő)

Társadalmi dráma Fősz.: Georg Raft, Dolores Costello és J. Barymore.

II. MISTER FLOW

Izgalmos kalandor dráma Fősz.: Ferdinand Gray és Edvige Feuillere.

Kettévált a viharos tengeren egy norvég olajszállító hajó

(LONDON.) Hátborzongató hajószerecsétség történt a Bermuda és Azori szigetek között és csak a véletlen csodás játékának tulajdonítható, hogy emberélet nem esett áldozatul.

Tegnap érkezett Londonba a norvég Jaguár nevű hajó legénységének egy része kapitányuk vezetésével. Ezek az emberek minden tulás nélkül állították, hogy a halál torkából menekül-

tek meg. Ha kalandjukról fényképfelvétel nem volna, még a legöregebb tengeri rókák sem adnának hitelt szavaknak. Mert hát mi történt?

SOS-jelek a sötét éjszakában

A Jaguár nevű norvég olajszállító hajó Amerikából jövet a Bermuda és Azori szigetek között száz és száz kilométerre a legközelebbi parttól, vak sötétben hullámozó tengeren eddig ismer-

— Be akarom fektetni a tőkém, hogy egy milliót nyerjek.

— Tedd meg, de mégis jobb, ha

SORSJEGYET VÁSÁROLSZ AZ AURORA ELÁRUSÍTÓ HELYEINÉL.

Március 15.-én, amikor a 19. Sorsjáték I. osztályát húzzák

NYERHETSZ EGY MILLIÓT

holott CSAK 200 LEIT kockáztatsz

AURORA

SORSJEGYÁRUDA ELÁRUSÍTÓ HELYEI

HELYI CIM

Kereskedelmi Hírelban Cluj, P. Unirii 20

retlen okok folytán egyszerűen kettévált. A hajón negyvenöt főnyi személyzet volt és ebből harmincat a levált hajó rész magával vitt, tizenöt pedig a kapitánnyal együtt a maradék részen maradt, amelyben a hajó gépezete volt. Ez a csonka hajó is lassan süllyedni kezdett, a mentőöveket, az élelmiszert a tenger elvitte a hajó másik felével a rajta levő harminc emberrel egyetemben. A rádió megnémult, a hajó gépezete is megromlott, hogy, hogy a vak sötétben lehetetlenség volt életjelt adni magukról. A harminc elsodort emberről a hajó-roncsra maradtak már eleve lemondtak és a megmentett legénység saját vállomása szerint a saját életükért sem adtak egy fabatkát sem. Igazán csak a csoda menthette meg őket. És ez a csoda bekövetkezett. A kettétört hajó ama része, amelyen Abrahamsen kapitány tizennégy főnyi legénységével tartózkodott, legfeljebb még egy órát tudott volna vizen maradni, amikor mint mentő angyal alig két kilométernyire tőlük, egy másik norvég hajó, a Duala füstölgött el a hajónál szürkületben. A matrózok tele törekkel kiabáltak, de a viharos víz elnyelte segélykiáltásukat és így ingükkel kezdték zászlójeleket adni a tovahaladó hajónak. Szerencséjükre a Duala hajó kapitánya észrevette a S. O. S. jeleket, megfordította hajóját és mikor közelebb jött, vette csak észre, hogy milyen ritka szerencsétlenségnek szemtanúja. Arról szó sem lehetett, hogy a süllyedő roncsot saját hajójával egészen megközelítse és így a háborgó tengerre önként jelentkező norvég matrózok ereszkedtek le, hogy a süllyedő félhajóról tengerész bajtársaikat megmentessék.

A viharos tenger ellenére ez az önfeláldozó és merész kísérlet minden sulyosabb sebesülés és embervesztés nélkül sikerült.

Megtalálják a hajó másik részét

Amikor a megmenekült emberek a Duala fedélzetére értek, akkor derült ki az a szomorú tény, hogy a hajó másik felét harminc társukkal a tenger tovasodorta. Tisztán emberi kötelesség érzetből a Duala parancsnoka, Larsen kapitány, S. O. S. jeleket adott le rádióján és felhívta száz kilométernyi körzetben mozgó hajók figyelmét arra, hogy egy kettészakadt hajó törzse kereshet a vizeken, amelyen talán még élő emberek vannak.

Larsen kapitány maga is megfordult hajójával és teljes gőzzel nagy körben cirkálni kezdett a szerencsétlenség helyén és két óra múlva szinte hinni sem akartak szemüknek, felfedezték a kettétört hajó másik felét, amelyen harminc ember várta a halált. Ezeket is sikerült egytől-egyet megmenteni és átszállítani a Duala fedélzetére.

Érdekes megjegyezni e kettős bravuros életmentésnél, hogy a Jaguár hajó másik felét körülbelül harminc kilométernyi távolságban találták meg. A szerencsétlenül járt hajó legénysége eltekintve a kapitánytól és egy-két öregebb „tengeri medvétől” majdnem egytől-egyet fiatal fiú volt, akikre Abrahamsen kapitány nagyon büszke volt.

Nem volt se élelmiszere, se mentőővünk, se vizünk — mondta Abrahamsen kapitány az újságíróknak. — És ezek a fiatal fickók egy percig sem mutattak félelmet és kétségbeesést. Ugy viselkedtek, mint egy hajónép fiataljai. Pedig rettenetes helyzetben voltak, mert a maradék hajó 45 foknyira dőlt el és úgy kellett kapaszkodnunk órákon keresztül a kiálló tárgyakban, hogy a tengerbe ne csusszunk. Azt hiszem a mi esetünk, szinte páratlan a hajózás történetében. Más hajó is kettétört már, mint a malomkő. A miénk nem tudom miért, de fennmaradt. Még hozzá mind a két része. Ime, itt vagyunk, megmenekültünk. Nem mese kérem.

A mentést vezető Larsen kapitány a kételkedő újságíróknak a mentési akcióról felvett fényképekkel is bebizonyította e páratlan lefolyású szerencsétlenség hiteles történetét. Még a képek is rossz volt nézni, nemhogy ez a kalandot végigélni.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej, Jelleg és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portózzal jellegű leveleket továbbítunk és csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett vesszünk fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig.

Apróhirdetéseket

lapunk részére felvesz a **PIATA UNIRII KIOSZK** is. (Autóbuszmegálló) Telefon: 29-92.

ARANYFOGAKAT, ékszereket, brilliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Reg. Ferdinand 114. (VT1872)

ADÁS-VÉTEL

ARANYGYÜRÜKET, fogakat és mindennemű ékszert (akár tört állapotban) állandóan vesszünk. Casa Orologelor, Cluj. P. M. Viteazul 11. (T1874)

SCHIMBÁSOK figyelmébe. Elsőrendű lovak Háránál kaphatók. Str. Baia Someşeni. Telefon 36-23. (VT1890)

ÉVTIZEDEK óta fennálló, jólbevezetett komplett berendezett, gondtalan megélhetést biztosító női és férfi fodrászat eladó a város legfogalmasabb helyén betegség miatt. Címeket „Nagy idegenforgalom” jellegére a kiadóba. (1337)

1000-es Hoffer cséplő, Fordson traktor, 720-as Hoffer cséplő Toklászolos, hátul szákos, mindkét garnitúrához tartozó szerszámok, komplett szíjjazattal eladó. Papp Gergely gépész, Sic, Jud. Someş. (V2679)

ELADÓ kertek Békásban és Donát-uton, parcellák Majális utcában. Asztalos ügyvédnél, Cal. Regele Ferdinand 7. Telefon: 14-84. (2310)

ELADÓ a Grigorescu ut 63. sz. és Garibaldi uti saroktelek villatelkeknek felparcellázva a 500 nm. nagyságban, kimondottan mérsékelt ár mellett. Veres Lajosnál, Ingatlanügynökségi iroda. Str. Neculcea 2. Telefon: 17-96. (2232)

LEGOLCSÓBBAN elsőrendű faszén. Glaser fátelen, Str. Jasilor 1-3. Telefon: 21-25. (2121)

MODERN konyhabutorok minden színben kaphatók. Str. Baritiu 10. (2350)

SÜRGŐSEN eladó családi ok miatt Marosmentén nagyon jó örlőszerkezettel rendelkező hengerezéses szítás vámmalom. Cím: Zodik Wilhelm Alud, Str. Unirei 116. (V T 1964)

MODERN festett félháló olcsón eladó. Str. I. Maniu 24. ajtó 10. (2606)

P. Uniriihez közeli jömenetelű trafik eladó. Cím a kiadóban. (1972)

EGY szobából álló ház eladó. Str. Fierului 79. (2441)

GYERMEKKOCSI mély, sötétkék jókarban levő, eladó. Str. Aron Pumnul 3a. (T 1955)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat vesznek és eladók. Már tavaszi kabátok is kaphatók Grünfeldnél, Str. Reg. Maria 14. (2523)

BERKEL-féle sokanvágógép eladó. Cím a kiadóban. (2562)

ÓCSKARUHÁKAT jó árban eladhat, olcsón vásárolhat Grósnál, Str. Memorandului 4. (2642)

AGFA eladó Nádáseli (Magyarnádas) erdőben 60-80 és 100 lej csomója. Fizetendő az erdőnél. Fél kilométer az ország uttól. Szállítható április hó 30-ig. (2643)

MEHCSALÁDOK eladók. Kovács Mózes Suceag, jud. Cluj. (V2652)

ELADÓ a Piața Mihai Viteazul legformásabb helyén egy jömenetelű vendéglő nyári kerthelyiséggel, teljes felszereléssel. Cím a kiadóban. (2625)

VENDEGLŐI moslék eladó. P. Carolina 8. Bodega. (2690)

ELADÓ mázsátételben hagyma kgr. 3 lej, krumpli, nyári rózsza nagy kgr. 4 lej, vetni való apró kgr. 3 lej, nyers káposzta kgr. 1.50 lej, zöldség, sárgarépa kgr. 2 lej, petrezselyem kgr. 3 lej, Eladó egy kicsi főzőkemence. Gh. Tamas 29. Cluj. (2691)

KERESEK cséplőgarnitúrát 9000-1170-ig traktorral. Vigh, Cluj, Str. Hasdău 97. (2604)

JÓFORGALMU cukrászda családi okokból eladó. Címeket „Belvárosi cukrászda” jellegére a kiadóba kérem. (2684)

TEHERKOCSI, üzemképes eladó. C. M. Foch 141. (2635)

BÖSENDORFER és Wirth eredeti keresztúros rövid zongora és pianó olcsón eladó. Sternberg, Str. Reg. Maria 29. (2680)

EGY férfi aranyórát láncsal megvételre keresek. Cal. Traian 53. (2492)

VESZEK rádiókészüléket, telepest, körülbelül 5 lámpást, lehetőleg jó állapotban Gen. Mehedinți, Str. Iuliu Maniu 2. (2736)

4 SZÁMU vaskassa jutányos áron eladó. „Ady” harisnyagyár. (2740)

GYAPJUFESÜLŐGÉP Rieger gyártmányu, 80 cm széles eladó. Megtekinthető: Cluj, C. M. Foch 99. Vattagyár. (2749)

2 plusz 1 rádió eladó Str. Petrovici 6 1-3-ig. (2783)

KERTÉSZEK. Kitűnő zsíros föld szerkenként is eladó. Mezei, Cal. Motilor 60. (2801)

PAMACOSFÜLŰ törzskönyvezett „Angora” nyulak kaphatók, ugyanott kétkerekű féderes taliga eladó. Cal. Regele Carol II. 43. szám. (2547)

EGY szállagfűrészes eladó. Tamás Béla. Str. Baritiu 12. (2868)

ELADÓ alighasznált Leowe 5 plusz 2 lámpás rádió, 1 súlyesztős Singer varrógép. Str. Gen. Poetas 30. (2872)

MODERN dióhálók és kombináltak eladók olcsón. Felveszek jó butormunkást. C. Reg. Ferdinand 65. sarkon. (2873)

FÜSZERÜZLETET kívénnek jó helyen, esetleg jó kerületben, új helyiséget. Címeket „Fűszerüzlet” jellegére. (2874)

GYÖNYÖRŰ szép filésztörök eladók C. Reg. Ferdinand 80. (2875)

4 drb. kocsikerékre való gummit keresek. Ugyanott egy strápszeker eladó. Cal. Lungă 20. (2879)

ELADÓ használt nehéz faragott köris tele hálószoba, elsőrendű kivitelben (asztal kis fotelekkel) Cím a kiadóban. (2864)

SCHIMBÁS tisztá LO, garantálva besorozása 18.000 lejért eladó Erd.: Diamantstein, Str. Cotita 5. (K 1)

1 drb. használt jókarban lévő Underwood portable írógép eladó. Deutsch M Cluj, P. Unirii 9. (T1986)

EGY ház nagyon olcsón eladó. Str. Sitarilor 23. (2850)

DERMATATÓL 10 perc egy fél parcella épülettel 1 szoba, konyha, speisz azonnal eladó 55.000 lejért. Ért.: Str. Măcinului 7-a. (2852)

OLCSÓN eladó egy új porszívógép, szővőszék, 1 pár 42-es barna fércipő, egy fekete öltöny, újság, üvegek. Str. Gen. Grigorescu 22. földszint. (2818)

ELADÓ forgalmas helyen jólbevezetett cukorkaüzlet központban, gyermek sportkocsi, két ágy, diófurnéros éjjeliszekrények. Erd.: Cal. Reg. Carol II. 70. (2822)

ELADÓ kétszemélyes szalon sürgősen 500 lejért. Str. Petru Maior 7. bejárat a kapu alatt. (2824)

MODERN gyermekkocsi, áramvonalas eladó. Str. Mico 15. (2831)

FÜSZERÜZLET berendezéssel, felszereléssel azonnal kiadó. Str. Paris 60. (2833)

ELADÓ házhely Marzescu folytatásán 70.000. Cím a kiadóban. (2532)

ELADÓ falóra, ebédőlkredenc, cimbalom, konyhasztal, szentképek. Str. Avram Iancu 3. I. 5. (2836)

EGY ház eladó gyümölcsösrel. Erd. Str. VII Dâmbul Rotund 9. (2838)

SÜRGŐSEN eladó villahely, kanális, víz, villanyal, Str. Märzescuban, részletfizetésre is. Str. Amos Fráncu 9. (2840)

GYÜMÖLCSÖSKERT Donat-uton tenisz pályával eladó. Dr. Ligethy, Reg. Ferdinand 40. (T1984)

GAZDASÁGI telek Kolozsvárt 20 drb. marhára való köistálló, szép lakóház, magtár, stb. vízvezeték és villanyvilágítás eladó. Nyaralásra is felelő alkalmas. Dr. Ligethy Miklós, Reg. Ferdinand 40. (T1983)

AUTOBUSZOK, új típusú Blitz és Dodge márkájú 24 személyes karoszált autóbúszok jutányos árban eladók. Soc. Mera Cluj, Str. Jasilor 8. (2846)

KANADAI ezüsttróka eladó. C. Reg. Ferdinand 19. II. ajtó. (2855)

FIGYELEM. 60.000 lejűl egyszobás, konyhás házat közvetlen Someşeni-ut és villanegyedben. 250 ezer lejért 3 szobás, fürdőszobás, 2000 nm. telekkel, termő gyümölcsfákkal. 310.000 lejért több 2 szobás, komfortos modern ház. 250.000 lejért 800 nm. gazdálkodásra alkalmas új, 2 szoba, konyha, istálló, raktár, ól, csűr, átvehető Universal, Str. Reg. Maria 20. (2859)

KISEBB-NAGYOBB családi, üzletes bérházak, bérpaloták, parcellák, részletre is, minden árban és igénynek megfelelően kaphatók. Díjtalan felvilágosítások. Universal, Str. Reg. Maria 20. (2858)

FIGYELEM WERTHEIM kassza 2-ös és 5-ös eladó Eladó autó-taxi komplett új kedvező fizetéssel Eladó Belvárosi bevezetett üzlet, nagyértékű bizományi árukészlettel, 250 ezer lej értékű áru átvételre ellenében. Megvételre keresünk lebontásra épületanyagot. Universal, Str. Reg. Maria 20. (2857)

ELŐVÖLGYI és kerti széna boglyák eladók. Házfelügyelőnél, P. Unirii 12. (2862)

HÁZHELYEK részletfizetésre a város egész területén eladók. Dr. Ligethy, Reg. Ferdinand 40. (T1985)

ÁLLÁST KERES

EGYEDÜLÁLLÓ elvált fiatal urlasszony jólfőző, gondos háziasszony, vidékre is ajánkozik szerény igényekkel, önálló urhoz, paphoz, vagy urlasszonyhoz, házvezetőnőnek, vagy társalkodónőnek Cím a kiadóban (VT1965)

EGYEDÜLÁLLÓ komoly, lelkiismeretes nő, perfekt román, német, gyermekgondozást, vagy házvezetést egyedülálló egyénél vállal. Izletesen főz. Steiner, Sibiu, Teilor 20. (VT1981)

INTELLIGENS, komoly fiatalember bizalmi állást keres 50.000 lej garanciával. Cím a kiadóban. (2821)

ÁLLÁST KAPHAT

FAMEGMUNKÁLO gépzemben teljesen önálló gépmunkást keresünk. Jelentkezni: Butorszövetkezet, Str. I. Maniu 5. (VT1973)

EGY tisztességes, szolid, főzítő tudó mindenestől keressék március 15-re Cím a kiadóban. (2644)

SZÖVET részletfizetésre való eladásához ügynők felvételnek Arco, Str. Memorandului 25. (T1941)

PERFECT mindenestől szakácsnőt keres házaspár. Csak az jelentkezzen, aki tényleg tud is dolgozni Cal. Reg. Ferdinand 14 II. em. ucca felőli lakás. (2656)

ÜGYES fiatal aranyműves segéd, aki jávitásokban is jártas állást kaphat. Ajánlatok Schneider Hermann aurar, Sibiu, Reg. Maria 30 küldendő. (VT1963)

MESTERKÖNYVVEL rendelkező kelme festő és vegytisztító segéd azonnali belépésre kerestetik Stágel, Dej. (VT1975)

KÉPZETT ápolónőt és magántanulót felveszek. Cím a kiadóban. (T 1982)

KERESEK néhány száz ember étkezéséhez vezetőt, esetleg társat. Erd.: Str. Iorga 5 fodrászat (2582)

Május 1-re kiadó sétatéri villákkban:

4 szobás, komfortos lakás, O. Goga 5. sz.
5 szobás, komfortos lakás, O. Goga 7. sz.
3 szobás, komfortos lakás, O. Goga 13. szám alatt.

KERTÉSZT, ki veteményes kerthez, parkírozáshoz és gyümölcsfák oltásához ért, regáli uri birtokra azonnali belépésre keresünk. Információk. Lób Mártonnál, Str. V Goldis 17. (VT1937)

MUNKÁSLEÁNYOKAT felvesz Márton, Cal. Reg. Ferdinand 106 hátul az udvarban. (2866)

FIATAL kézilányt felveszek. Str. Dubalarilor 15. (2867)

RUHAVARRÁSHOZ kézilányt felveszek. Glancz, Str. Vulcan 2. (2870)

ÜGYES masamodó kézilányt, ki az eladáshoz is ért felvétetik azonnal Emma kalopszalón, Str. Reg. Maria 13. (2880)

FÉRFI fehérneművarrónót, csakis elsőrendű állandó munkára azonnalra felvesz Albitex férfi fehérnemű szalon Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 5. I. em. (2853)

EGY cipészsegéd vegyes munkára felvétetik. Str. Plugariilor 12. (2854)

FIATAL fehérneművarrónót felveszek állandóra. Str. Bratianu 41. (2817)

MOSÁSÉRT, napi 1-2 óra segítségért szállást adok megbízható, független nőnek. cím a kiadóban. (2839)

BORBÉLYSEGÉD azonnal felvétetik Str. Locomotivei 3. (2843)

RUMÁNISCHE-deutsch sprechendes Fraulein zu 7 jährigen knaben gesucht mit Hausarbeit. Dr. Wollheimer, Str. Reg. Maria 34. (2844)

KÜLÖNFÉLÉK

ELSŐREDŰ tűzifa olcsón megrendelhető Primaria trafikban. (2866)

VILLANY-, víz- és lakatosmunkát jól és olcsón Pál Bertalanál, Str. Xenopol 25. Telefon: 20-14. (2727)

MENYASSZONYI fátzolok, koszoruk, állandó kikölcsönzése Dahlia művirágszalónban, Cal. Reg. Ferdinand 5. (2589)

ELCSERÉLNEM 500 ezer lejért erő Oradeán lévő házamat Cluj házért. Erd.: Cluj Cal. Motilor 83. trafik. (2869)

VEGYÉSZMERNŐK új működési teret keres tőkével is. Ugyanott bérlettel rendelkező jutalékos ügynőköt és platzágenst felveszünk. Ajánlatokat „Mérnök” jellegére. (2878)

VILLANYONDOLÁLÁS 150 lej. Baier Gusztli, Str. Reg. Maria 36. (2834)

FIGYELEM. Konfekciós üzlethez társat keres 200 ezer lejjel. Bevezetett üzlettel bíró szabómester **Önállósításhoz** jólbevezetett utazó társat keres 200 ezer lejjel, aki pénzkezelést, irodavezetést végezné. Universal, Str. Reg. Maria 20. (2856)

KÖLCSÖNT biztosít bármely összegig, ingatlan, ékszer fedezetre Universal, Str. Reg. Maria 20. (2860)

KIADÓ LAKÁS

4 szobás, konyhás, összkomfortos lakás kitűnő karban kiadó május 1-re. Str. Berde 3. (2802)

KIADÓ több szép földszinti különbejáratos szoba, vízkagylóval, irodának, ieraktnak, műteremnek, garzonlakásnak. Ajánlatok „Központban” jellegére kiadóba. (2610)

TELJES ellátást kaphat egy fiatalember Str. Aron 16-a. (2699)

KÜLÖNBEJÁRATU kicsi butorozott szoba kiadó teljes ellátással. Str. Mocioni 16. Str. Andrei Muresan negyed. (2624)

ÉTTEREM 2 helyiséggel, nyári kuglizó, külön lakás külön telken kiadó. Ért. Str. Baba Novac 8. dr. Hatiegan Simon ügyvédi irodája. (T1979)

STR. Măloasă 15. kiadó május 1-re 2 szoba, konyha, pince, éleškamra. (2714)

MÁJUS 1-re kiadó 4-3 szobás, komfortos lakások. Str. Dorobantilor 36. (2790)

PENSIONAK 7-8 szobás lakást keresek földszinten, vagy elsőemeleten, csakis központban. Esetleg 2 külön lakás egymás mellett, vagy különálló házat. Cím: Cal. Regele Ferdinand 34. (2633)

VENDEGLŐ gyárak központjában azonnal kiadó. Értekezni lehet: Str. Iuliu Maniu 16., a vendéglőben. (2815)

KÉT egyszobás, konyhás uccal lakás kiadó. Cal. Motilor 75. (2827)

KIADÓ napfényes soron, kertrenyitlő egyszoba, konyha, Cal. Traian 36. (2849)

KIADÓ azonnalra is uccal különbejáratu butorozott szoba, str. Dorobantilor 44. (2848)

1-2 személy napos szobában teljes ellátást kaphat. I. Ghica 2-a. (2641)

Ertekezni lehet a

Róm. Kat. Egyh. községe gazdasági hivatalában,
P. Unirii 14. d. e. 8-12-ig.

BUTOROZOTT szoba 1-2 személy részére kertés házban kiadó. Str. Fântânelel 49. (2851)

2 szoba, fürdő, butorral vagy anélkül kiadó, ellátással is Cím a kiadóban. (2842)

KIADÓ lakás és üzlethelyiség, Str. Reg. Maria 46. Porutiu ügyvéd. (2828)

KIADÓ szoba, konyha, Str. Neagă 19. (2826)

KÉT szobás komfortos lakás nagy előszobával május elsejére kiadó. Str. Maiorescu 11. (2830)

KIADÓ május 1-re napos, szép 3 szobás komfortos lakás Str. Grigorescu 22. Ért.: emeleten. (2847)

PIATA Unirii emeleti kettő szoba, konyhás lakás kiadó P. Unirii 12. házfelügyelőnél. (2861)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba, fürdőszobával kiadó Str. Duca 3. félem.4. (2863)

KAPUALATTI butorozott szoba állandó lakónak kiadó. Str. Eminescu 11. (2871)

2 szobás, összkomfortos, napos, kerti belvárosi, csendes emeleti villalakás gyermektelen házaspárnak május 1-re kiadó. Megtekinthető 4-6 között, str. Calvin 1-a. (2876)

KIADÓ azonnal is új kertés házban 2 szoba, konyha, előszoba, külön telek. Cím a kiadóban. (2877)

3 szoba, konyha, két szoba, konyha május 1-re kiadó. Str. Tebei 5. A gyermekmenhely közelében. (2865)

LAKÁST KERES

KERESEK egy ló részére istállót, fiatal szobát azon az udvaron, belvároshoz közel. Pontosan fizetek. Dumitriu, Str. Neculcea 1. (2829)

Hirek

NAPTÁR. 1939. Március 7. Kedd.
Róm. kat.: Tamás. Prot.: Tamás. Ort.:
M-ri Vasile si Etrem. Izr.: 16. Adar.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150 egy hónapra 50 lei.

JÓESTÉT!

RAVASZ FOGADÁS

A Newyorkból Európa felé közeledő személyszállító hajón egy amerikai és egy európai utas beszélgetett. A beszélgetés a keresztretjvényekről és más hasonló rejtvényekről szólt.

— En — mondja a jenki — meg tudok fejteni mindenféle talányt és betű rejtvényt.

— Soha nem csalódik, vagy nem akad meg? — érdeklődik az európai.

— Soha. De különben is fogadni merek 500 dollárba.

— 500 dollárba? Könnyű Önnek amerikaiak pénzben beszélni. Hát tartom a fogadást, de csak 500 lejben.

— Állom a fogadást, felelte az amerikai és kérem adjon fel nekem bármilyen rejtvényt.

— Nos hát, Mondok egy szórejtvényt: Az első szótagnak egy a lába, a másodiknak kettő, a harmadiknak három s az egésznek pedig csak egy a lába. Mi az?

A jenki törli a fejét, de nem jön rá. Tíz pernyi fejtörés után kijelenti:

— Megvallom, nem tudom kitalálni, tessék itt az 500 dollár.

Az európai is kihuzza a tárcáját és átnyújt neki egy 500 lejes bankjegyet.

— En sem tudom mi a megoldása. Tessék az 500 lej.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Március 4-én, szombaton reggeltől felvő hó 11-ig, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Fortuna, Unirii-tér; Hygea, Mihai Viteazul-tér; Victoria, Regele Ferdinand-ut; Sotropa, Stefan cel Mare tér.

— JÓ ÉS OLCÓSÓ BÖRT ÉS TALÉAT Kozák börtönlétszám kaphat. Cluj, Piata Mihai Viteazul 15.

— Izületi fájdalmak enyhítésére, a szervezet ellenállóképességének fokozására, be-dörzsölés a valódi Diana sóborszesszel mindig gyors és biztos hatása.

— A kolozsvári „Törekvés“ dalegy-let közgyűlése. Nagy érdeklődés mellett tartotta meg a kolozsvári „Törekvés“ dalegylet a múlt évi országos dalosversenyen a művészcsoporthoz első díjat nyert daloskör, rendes évi közgyűlést, amelynek keretében a teljes számban megjelent tagok új tisztikart választottak. Örökös tiszteletbeli elnök az eddigi elnök, dr. Balogh Ernő lett. A tisztikar egyébként a következő összeállításban alakult meg: Elnök dr. János Gáspár, társelnökök Lengyel Rudolf és Kádár Dezső, ügyvezető elnök Papp László, titkár-jegyző Nagel Sándor, pénztáros Técsi József, ellenőrök: Bencze Béla, Diószegi Károly, Simó Péter, zászlós Bodnár János, kottatáros Bán Ferenc. Választmányi tagok Lőte Béla, Angi A., Kilin S., Máthé L., Pruner J., Balogh A., Nagy S., Angi B., Tóth V. G., Dávid K., a kulturbizottság Kacsó Tivadár elnöke alatt Kárpáti Emil karnagyból, valamint Fratta A. és Kassai I. tagokból áll a közgyűlés a jelentések meghallgatása és a beérkezett indítványok és javaslatok tárgyalása után megállapította jövő évi munkaprogramját, majd a Királyhimmusz elénélésével véget ért.

— Megtalálták a Karpfanger roncsait? A Tüzföld (Délamerika) keleti partjain hajroncsot találtak, amelyről azt gyanítják, hogy a hónapokkal ezelőtt szerencsétlenül járt és eltűnt német iskolahajó, Karpfanger roncsai. A feltevést valószínűnek látszik, mert a német gőzös: annakidején azon a telen tűnt el.

— Két tűz a fővárosban. Bucuresti-ből jelentik: Tegnap két helyen tűz ütött ki a fővárosban. Az egyik tűz a Bul. Elisabeta 83 szám alatt keletkezett, de a kivonult tűzoltók gyorsan eloltották. Nem sokkal a tűz elfojtása után a Str. Biserica Eneno 7. szám alá hívták ki a tűzoltókat, ahol Rappaport ügyvéd lakásában ütött ki tűz, amely olyan komoly méreteket öltött, főképpen a hatalmas füst miatt, hogy tűzoltók gázálarcok voltak kénytelenek használni. Rövid percek leforgása alatt ezt a tüzet is sikerült lokalizálni.

— Negyven új napidijast alkalmaz a bucarestii rendőrség. Bucurestiből jelentik: A fővárosi rendőrség pályázat útján 40 napidijas férfitisztviselőt alkalmaz havi 3000 lei fizetéssel, akik a lakosságellenőrző központj szolgálat kő telékében fognak működni. A pályázóknek érettségi végzettséget fiatalembereknek kell lenniük.

— VESZTEGETÉS KISÉRLETE MIATT LETARTÓZTATTAK A KI-VÁNDORLÓKAT. Constantából jelentik: A kikötői rendőrség letartóztatta Adolf Weinberg galatii, Lazar Kohn és Sofia Solomon bucaresti lakosokat, akik a kikötő egyik alkalmazottját akarják megvesztegetni, hogy a Palesztinába induló Basarabia román motoros hajóra a szükséges papírok nélkül feljuthassanak.

— Civilizált vagy-e? — kérdezi olvasóitól egy népszerű angol folyóirat és hogy az olvasó önmaga is el tudja dönteni a kérdést, kérdéseket intéz hozzá: „Meghallgatod mások véleményét? Bevallod, ha hibát csinálasz? Tudsz nevetni az ellened irányuló viccen? Kedves vagy a személyzethez? Pontos vagy a találkozókon? Mennél több igennel felel az olvasó, annál civilizáltabb — az angol lap véleménye szerint.

Férfiöltöny, felöltök

a lelegegánsabb kivitelben és a legolcsóbb árakban.

féligkész öltönyök méret után 8 óra alatt.

Sportnadrágok 325-től feljebb.

WURZEL

férfi-konfekció és uridivat-üzletében.
Cluj, Cal. Regele Ferdinand 14., (Meini kávé-üzlet mellett.)

MAGYAR SZÍNHÁZ

Kedden, szerdán és pénteken este az idei évad legnagyobb zenés-vígjáték sikere:

BUBUS

Irtá: VASZARY GÁBOR. — Versek: SZÉCSÉN MIHÁLY. — Zene: LONCZI DEZSŐ.

SZEREPLŐK:

Gáspár	Gróf László
Jolán, a felesége	Krémer Manci
Klárka, a leányuk	Sándor Stefi
Mama, Jolán anyja	Czopán Flóri
Pal	Jenei János
Olga, a felesége	Báza Éva
Kondorka tanár	Csóka József
Hilda	Rajnai Elli
Jóbarát	Csengeri Aladár
Ügyvéd	Perényi János
Manci	Bereczki Magda
Cseléd	Miklóssy Margit
Kisasszony	Gelléri Iolya

Rendező: GRÓF LÁSZLÓ — Vezényel: SCHREIBER ALAJOS

Ezer lej pénzbüntetést kapott a szabómester, mert a nemzeti ünnepen dolgozott

(CLUJ—KOLOZSVAR.) A naszdme gyei Óradna község csendőrormestere a múlt év júniusában Hősök napján este 9 óra után világgosságot látott kiszűrődni Sándor Borah szabómester műhelyéből. Az őrmester felszólította Gropin László éjjeli őrt, hatoljon be a műhelybe és igazoltassa azokat, akik esetleg a műhelyben tartózkodnak. Az éjjeli őr eleget is tett a felszólításnak, behatolt a műhelybe, ahol

ott találta a szabómestert, néhány segédjét, amint ruhákat csomagoltak össze.

A nemzeti ünneppel szemben tanusított tiszteletlenség miatt eljárás indult a szabómester ellen és a katonai törvényszék elé került. A tárgyalás folyamán Ilarie Popescu ügyvéd-kapitány, védő azzal érvelt, hogy este 10 óra után véget értek a tulajdonképpeni ünnepek, a szabómester nem dolgozott, hanem ruhákat csomagolt össze, hogy a megrendelőhöz szállítsa. Ez a tevékeny

kedés nem meríti ki a nemzeti ünneppel szemben való vétség fogalmát és így a vádlott nem bűnös.

A katonai törvényszék úgy találta, hogy a bűnössége részben mégis fennáll és ezért a vádlottat ezer lej pénzbüntetésre ítélte.

Kétségtelenül megállapították a déli Alpokban lezuhant repülőgéppel nemzeti ünnepét

(ROMA.) A déli Alpokhoz tartozó Oubion havas csúcson lezuhant repülőgépről a hivatalos vizsgálat megállapította, hogy német repülőgép. A gép vezetőjének ruhája zsebében igazolványt találtak, amely szerint a német légi haderő egyik tisztje. A gép utasai közül tízen meghaltak. Ezek legtöbbjének személyazonosságát megállapították és megállapították a pilóta kilétét Willy Wohlecke személyében. A szerencsétlenül járt gép a Berlin-Barcelona-Róma útvonalon teljesített szolgálatot. Megállapítást nyert az is, hogy a gép lezuhanása február 22-én, vagy 23-án történt.

A Timișoara Segélyző Egyesület

felvesz tagokat 10-85 évig orvosi vizsgálat nélkül

8.000'—, 16.000'—, 24.000'— Lei

segélyösszegre. Bővebb felvilágosításokat ad és felvételeket eszközöl a

cluj fiók,

STRADA IULIU MANIU 2. I. EM.

Színház

Hétfő fél 9: Bizánc (Negyedszer).
Kedd fél 9: Bubus. (Vasary Gábor, Szécsén Mihály és Losonczy Dezső óriási sikerű zenés-vígjátékjüdjonsága Rendező: Gróf László. Főszereplők: Krémer Manci, Sándor Stefi, Czopán Flóri, Báza Éva, Rajnai Elli, Miklóssy Margit, Gróf László, Jenei János, Csóka József, Csengeri Aladár, stb. Vezényel Schreiber Alajos Premier bérlet 28.)

Szerda fél 9: Bubus (Rendes bérlet 28).
Csütörtök fél 9: Táncol az egész világ. Imberg János és Matolczy Zoltán énekes revüje, B. Vajda Teréz és Modován Tibor rendezésében.

Péntek fél 9: Bubus (Harmadszor.)
Szombat: Teatrul Muncă si Voce Buni előadásai.

Vasárnap: Tanase revütársulatának előadásai.

Hétfő: Svéd Sándor hangversenye.
Kedd: A főiskolai egyesületek Bartók Kodály estéje.

Szerda: Aghy Gissa táncestje.

Mozi

SELECT MOZGO: Sohasem feledlek el Fősz.: Errol Flynn, Bette Davis.

ROYAL MOZGO: Vivian Romanca legnagyobb filmje: Leláncolt asszonyok Előtte két premier híradó, Metro Fox

RIO MOZGO: (volt Munkás Mozgó) 3. 6 és 9. Kettős sláger: I. A hazugság (Férfi sorsa a nő) Dráma. Fősz.: Georg Raft, Dolores Costello és J. Barrymore. II. Mister Flow. Kalandor dráma. Fősz.: Fernand Gravey és Edwige Feuillere. Helyárak: 12 és 14 plusz 5 lej.

EDISON MOZGO: Egy éjszaka a Dunán. Fősz.: Kiss Manyi. II. A jéghercegnő. Fősz.: Sonja Henie. Jébalett. III. Uj híradó. A szünetben búvészmutatványok.

URANIA MOZGO: Az örök titok. Fősz.: Harsányi Rezső, Fedák Sári, Földényi László, Lehotay Árpád.

CAPITOL MOZGO: Premier: Bulldog Drummond veszélyben. Kalandorfim. Fősz.: John Barrymore, John Howard és Louise Cambell. A film előtt a legfrissebb világhíradó.

Rádió

KEDD, március 7.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, rádió-hírek, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 7.45: Reggeli műsor befejezése. 12: Déli hangverseny. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sport-hírek, vízállásjelentés. 13.10: Hangverseny. 14.10: Hírek, időjárásjelentés, rádió-hírek. 14.30: Táncczene. 15.10: Aktuális hírek. 18: Időjárásjelentés. 18.02: Előadás. — 18.17: Jazz zene. 19.15: Hangverseny. — 19.55: Előadás. 20.10: Könnyű zene. 21: Rogalski szimfonikus zenekara. 22: Rádió-hírek. 22.15: Táncczene. 23: Rádióhírek. — 23.15: Vasile Julea zenekara. 23.45: Hírek francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. — 13.10: Cigányzene. 13.30: Hírek. 14.30: Zenekar. 15.35: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Ének zongora kísérettel. 18.40: Előadás. 19.10: Cigányzene. 20: „A sasiók“, drámai költemény. — 22.40: Hírek. 23: Hanglemezek. 23.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Katonazene. 1.05: Hírek.

A katonai előkészítőök művész-esztje

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Nagysikerű művész-estélyt rendeztek szombaton este Rosianu Alexandru őrnagy-felügyelő védnöksége alatt a fémipari munkások dísztermében a tényleges szolgálatra bevonuló kolozsvári katonai előkészítőök ifjak. A nívós műsort a Király-Himnusz nyitotta meg. Az ünnepi beszéd után Cosbuc „Cântec” című verse, Schubert „Ave Maria” és Toselli „Szerenád” zeneszámok következtek. Ezután kis szindarabot és nemzeti táncokat mutattak be nagy siker mellett. A műsor további részén ének-számok, szavallatok, hegedűszámok szerepeltek, amelyeket a közönség nagy tetszéssel fogadott. A katonai előkészítőök indulójával ért véget a gazdag műsor, amelyet a legjobb hangulatban reggelig tartó tánc követett.

— Kiss Manyi az Edisonban.

— Mihály nagyvajda a bucaresti Nemzeti Színház ünnepi előadásán. Bucaresti-ből jelentik: Mihály gyulafehérvári nagyvajda-trónörökös tegnap megtekintette a Nemzeti Színház ünnepi előadását, amely alkalommal Mollernek „Scapin furfangjai” című vígjátékát mutatták be.

— Halálozás. Turján Ágoston, 65 éves kőfaragómester tegnap hosszas szenvedés után meghalt. Turján Ágoston a régi iparostársadalom egyik kiemelkedő alakja, aki számos régi középület kőfaragói munkálatainál dolgozott mint munkavezető, így többek között a világhírű Mátyás-szobor alapkö-munkálatait is ő vezette. A szorgalmas és példaadón lelkiismeretes iparos halálát kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése kedden délután 4 órai lesz a köztemető halottas kápolnájából.

— Sebes József gyásza. Súlyos csapás érte Sebes Józsefet, a kolozsvári ref. kollégium kiváló tornatanárát. Édesapja, zilahi Sebes Aladár okleveles gazda, Maros-tordavármegye nyugalmazott tisztviselője hosszas szenvedés után 79 éves korában meghalt. Az elhunytat nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra a marosvásárhelyi ref. temetőben.

— A Fényképész Céh fényképkiállítása. Tegnap délelőtt nyitották meg a Szamos-tartomány királyi helytartóságának üvegtermében a Fényképész Céh kiállítását. Kolozsvár, Beszterce, Nagyvárad, Dés, Nagykároly és Erőhályfalva vezető fényképészei mutatták be legjobb műveiket, amelyek közül több a fényképművészet csúcspontját jelentette. Miután a bírálóbizottság, amely Negosienu és Cornea fesztüszkekből és dr. Chirila Ioan munkálataiból állott, megejtette a kiállított képek helyezési sorrendjét, a termet megnyitották a közönség részére. A látogatók elragadtatva gyönyörködtek a szebbnél-szebb képekben. A fényképkiállítás eredményeit, valamint a részletes beszámolót holtanai számunkban közöljük.

— Kiss Manyi az Edisonban.

— SÜLYOS KÖVETKEZMÉNYE LESZ A VASÁRNAPI MUNKASZÜNETI TÖRVÉNY MEGSZEGÉSÉNEK. A kolozsvári munkaügyi felügyelőség egyik alfelügyelője tegnap délelőtt ellenőrző körútja során bement a Traian-úton levő Gancz-féle szerelőüzem műhelyébe, ahol állítólag több alkalmazott dolgozott. Amikor Merlan alfelügyelő be akart menni a műhelybe, az üzem tulajdonosa — amint utólag a rendőrségen felvett jegyzőkönyvből kiderült — tisztelősen hangon beszélt vele. Merlan alfelügyelő értesítette a IV. kerületi rendőrséget, ahonnan Mórar Simon ügyeletes tiszthelyettes szállott ki a helyszínre. Az ügyben két irányban folytat le vizsgálatot a kerületi rendőrség munkügyi inspektorátussal karöltve: a vasárnapi munkaszüneti törvény intézkedése ellen elkövetett vétségért, valamint hivatalos közeggel való szembeállítás címén.

Huszonegy óra bűnügyi krónikája

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Nagy sürgős-forgás volt a kolozsvári rendőrségen a legutóbbi 24 óra alatt. Betörések, lopások, vakmerő tolvajok letartóztatása és egyéb bűncselekmények felfedeztetik a bűnügyi osztályt.

KÖRMÖNFONT CSALÁS
Tarta László, Nicolae Popea-ucca 27. szám alatti lakos bejelentette a központi rendőrségen, hogy ma a reggeli órákban távollétében ismeretlen egyén ellátogatott lakásába egy kísértékű használt női kabáttal a hóna alatt és azt mondta, hogy azt Tarta tőle vásárolta, de értékéből 300 lejzel adós maradt. Minthogy a cselédleány nem mutatkozott hajlandónak, hogy a kért összeget megfizesse, a titokzatos látogató a ruhaneműt otthagya és cserébe egy 7500 lej értékű bundát vitt el. Mire a cselédleány fellármázta a házbelleket, az ismeretlen tettes korán nyomtalanul eltűnt. Az ügyben megindították a nyomozást.

JOGERŐSEN ELITELTEK LETARTÓZTATÁSA

A IV. kerületi rendőrség szűkebb-körü razzia során az éjszaka folyamán letartóztatta Szilágyi Márton Dombul Rotundon lakó 28 éves gonosztevőt, akit a nyomozó hatóságok régebbi idő óta köröznék. Szilágyi Mártonnak jogerőre emelkedett 2 évi fogházbüntetése van és a kolozsvári ügyészség letartóztatási parancsa értelmében ezt le kell ülnie. Ugyancsak az éjszaka Dávid Rozália Masinistilor-ucca 123. sz. alatt lakó nőt vették őrizetbe, akinek súlyos testisértés vétségéért kapott egy hónapi jogerőre vált büntetését kell

leülnie. A rendőrség bűnügyi osztálya mindkét elíteltet ma délelőtt átkísérte az ügyészségi fogházba.

LOPÁS A VENDEGLÖBEN
Felezan György Dombul Rotund-ut 8. szám alatti lakó vasutas bejelentette a központi rendőrségen, hogy tegnap este a Cipariu-ucca 16. szám alatti vendéglőben, ahol több ismerősével pénzben kártyázott, rejtélyes módon kilopták a zsebéből 4500 lej készpénzt. A titokzatos lopás ügyében Rárok Gyula rovottmultu kolozsvári bűnözőt őrizetbe vették, aki azalatt az idő alatt, amíg Felezan kártyázott, több ízben járt a vendéglőben és settengett körülötte. Rárok Gyula kihallgatása folyik.

BETÖRÉSES LOPÁS
Dán János, a kolozsvári közegészségügyi intézet gondnoka panaszt tett a rendőrkveszturán, hogy tegnap délután ismeretlen tettes betört a Balcescu-ucca 2. szám alatti lakásába, ahonnan 50.000 lej értékű halmit vitt el. A vakmerő betöréses lopás ügyében széles körben nyomoznak.

KÁLAI ISMÉT LEBUKOTT
Több hóstáti gazda egymás után tett bűnvádi feljelentést ismeretlen tettesek ellen, akik az utóbbi napokban a család távollétében, a délutáni időben álkulccsal behatolva lakásaikba, azokat csaknem teljesen kifosztották. A tüzetes nyomozás során a rendőrség közvegeinek sikerült lefűlelniük a vészedelmes tolvajt Kálai Aladár közismert rovottmultu betörő személyében, aki alig néhány napja szabadult ki a helybeli fogházból.

URANIA MOZGO

Az örök titok

J. Spielmann „Abbé” c. színművének mesteri filmváltozata. Fősz.: Földényi

László, Fedák Sári, Harsányi Rezső, Gárday Lajos, Sulyok Mária.

Hatvanhárom éves cipésmester és a 27 esztendő s varrónő szerelmi viszonyának súlyos következménye

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Tragikus következményekkel járó magzatehajtási ügyben folytatnak erélyes vizsgálatot a kolozsvári hatóságok. Az ügy szereplői Székely Erzsébet Baba Novac-ucca 1. szám, Fodor József Memorandului-ucca 11. szám alatti lakosok és Daszkal Maria Cicio Pop-uccában lakó szülésznő. Az előzmények a következők: Székely Erzsébet 27 éves varrónő Fodor József cipésmester barátnője volt. A viszonynak következményei mutatkoztak. A 63 éves udvarló és a varrónő felkeresték Daszkal Maria szülésznőt, akinek segítségét kérték. Daszkal Maria állítólag segítségükre is állott és 27 nappal ezelőtt injekciót adott a varrónőnek. Majd több injekció is következett, amelyeknek hatásaként e hó 3-áról 4-ére virradólag a varrónő súlyos beteg lett. Tegnap délelőtt az egyik agilis ko-

lozsvári detektívnek tudomására jutott, hogy a varrónő udvarlójával egyetértve szerelmük gyümölcsét el akarja ázni. Mire azonban tervüket végrehajtották volna, a detektív megjelent a házban és erélyes hangon követelte, hogy a magzatot adják elő. Rövid huza-vona után elő is kerítették, melynek során a történetesen éppen abban a pillanatban a lakásba belépő Fodor Józsefet őrizetbe vették és előállították a központi rendőrségre. A súlyos betegen fekvő varrónőt be szállították a női kórházba, ahol szoros orvosi ápolás alá vették. Állapota annyira válságos, hogy igen kevés remény van a megmentésére.

A vallomások alapján Daszkal Maria szülésznőt is előállították a rendőrségre és az ügyben tovább folytatják a nyomozást.

Nemzeti tanács alakult Madridban

Ellentmondó hírek a kartagenai és madridi felkelésről — Titkos rádióleadó zendülésre szólítja fel a palesztinai zsidókat

(MADRID.) Vasárnap este a madridi rádióban Casada tábornok szenzációs beszédet mondott. Bejelentette, hogy nemzetvédelmi tanács alakult, amely átvette a hatalmat Negrin kormányától. A nemzetvédelmi tanács kiáltványt bocsátott ki a köztársasági területen lakókhöz és a hadsereghez, amelyben hangoztatja, hogy Negrin miniszterelnök és kormánya súlyos hibákat követtek el és ezzel előidézték a köztársaságiak vereségét. Erre való tekintettel a nemzetvédelmi tanács vezetői tovább az ügyeket és módot keres a

tisztességes béke megkötésére. Kizárólag az a cél vezet, hogy Spanyolország függetlenségét és egységét megőrizt-mazza és büntetlenséget biztosítson mindenkinek, aki a harcokban résztvett. Abban az esetben, ha Franco tábornok nem fogadná el ezt az ajánlatot, a végső ellenállásra szánják el magukat.

FRANCO KEGYELMET IGÉR
(BURGOS.) Franco tábornok főhadiszállásáról rádióbeszédet intéztek a köztársasági területek lakosságához és a katonasághoz. Ebben felszólítják

őket, ne harcoljanak tovább, mert minden további küzdelem felesleges vérpazarlást jelent. Franco tábornok kegyelmet ígér mindazoknak, akik leteszik a fegyvert, valamint azoknak is, akiket semmiféle főbenjáró bűncselekménnyel nem lehet megvádolni.

HÜSÉGESKÜ HITLERRE
(POZSONY.) A csehszlovákiai német párt 351 vezetője tegnap hűségeskü tettek Karmazsin német pártvezér előtt. A hűségeskü Hitlerre tették le.

MADRIDBAN REND VAN
(MADRID.) A városban a legtélsebb rend van. Ugy látszik azok a hírek, amelyek Negrin elmozdításáról szóltak, nem fedik teljesen a valóságot. Casado tábornok, aki a nemzeti tanácsot megalakította, valószínűleg továbbra is együttműködik Negrin kormányával. Kizárólag Negrin erélyességének tudható be, hogy a cartagenai zendülést egészen rövid idő alatt sikerült elfojtani.

TITKOS RÁDIÓLEADÓ PALESZTINÁBAN

(JERUZSÁLEM.) Tegnap egy titkos rádióleadó kiáltványt intézett Palesztina zsidó lakosságához, ebben többek között bejelentették, hogy minden tekintetben felelősséget vállalnak a mult heti erőszakos cselekedetekért. Egyben felszólítják a zsidó lakosságot, hogy álljanak mellük Minden eszközt jónak tartanak és minden tervet helyesnek fogadnak el, amely az önálló zsidó Palesztina ügyét hivatott szolgálni. A rendőrség megtiltotta a rádióhallgatóknak, hogy a titkos leadó híreit vegyék. Széleskörű nyomozás indult meg ennek a titkos leadónak a felkutatására. Eddig azonban még semmi eredmény nem mutatkozott.

KARTAGENÁBAN HELYREÁLLOTT A REND

(GIBRALTÁR.) A kartagenai lázadással kapcsolatosan a Havas távirati ügynökség újabb a következőket jelent: A köztársasági uralom ellen fel-lázadtak rövid időre birtokukba kerítették a rádiónak és felszólították a lakosságot, valamint a köztársasági szárazföldi és tengeri haderejt, hogy csatlakozzék Franco altábornagyhoz. Később azonban a köztársaságiak újlag urai lettek a helyzetnek. Heves harc fejlődött ki a rádióleadó birtoklásáért és ebben a harcban nagyon sokan életüket veszítették. Kartagenában és környékén egyébként a rádióleadó szerint helyreállították a rendet és a nyugalmat.

(MADRID.) A köztársasági kormány hivatalos jelentése szerint Kartagenában teljes nyugalom van. A város és a rádióleadó a köztársaságiak birtokában van.

HALÁL...
Madridból jelentik: A köztársasági katonai törvényszék halálra ítelt három katonát, akik meggyilkoltak egy polgári személyt és azután kirabolták. A halálos ítéletet azonnal végre is hajtották.

MAHATMA GHANDI ÁLLAPOTA VÁLSÁGOS

(RAJKOT.) Mahatma Ghandi, a hinduk nagy tanítómentere — aki önkéntes éhhalálra szánta el magát — állapot válságosra fordult. Ghandi súlyos érzelmeszedésben szenved, szív működése hiányos és állapota komoly aggodalomra ad okot. Feleségét, aki február 3-ika óta koncentráció táborban van, mert engedetlenséget tanúsított a polgár hatóságokkal szemben, a nagy beteg Ghandi ágyához vezették Rajkotba. Ghandi tudvalevőleg önkéntes éhhalálra azért határozta el magát, hogy ilyen módon kényszerítse a rajkoti maharadzsat: adjon alkotmányt népének.

— Kiss Manyi, a Clujról elszármazott színész Budapesten karriert csinált s különösen a filmen van óriási sikere. A legjobb filmje „Egy éjjel a Dunán” Budapesten játszódik le. E film met vetíti ma premierben az Edison mozgó

Levélabeszédéről

Kedve, Barátom!

En téged sohasem láttalak. Azt sem tudtam, vagy-e a világon? De most érkezett leveledből egyszerre barátomná, lelki rokonomná szerettelek.

Hát mégis akad a polgártársadalomban egyén, aki sok magas végzettségű embert megszégyenítő érdeklődéssel figyeli édes anyanyelvénnek sorsát, mint népének életét!

Azért ne vedd tőlem zokn, hogy kérdéseidre nyíltan küldöm a választ. Leveledet is szószerint közölném a lapban, ha már előre nem tiltakoztál volna ez ellen, mert minden sorod nyilvánosság elé kívánczik. Azonban tisztelmem szerénységét, azt a fehér hollót, amely irtózik a mai betű szemetes piacától. Megállapításod szerint ott valóban sok regénynek csufolt papírrongyot és értelmetlen pacálverset csapkodnak az emberhez a hírnév után lantolók. Nem viszlek magammal hát e piacra.

Annyit mégis el kell árulnom, hogy az alábbi gondolatokat igénytelen cikkem hatására tetted föl, aki „csak egyszerű munkás”-nak vallod magadat.

Igazad van, hogy beszédünk szemléletromlók. És ez alig fáj valakinek. Nem érzik, sőt öntudatlanul elősegítik ezt a társaságok a divatos beszédhibákkal. „Az elsodort falu” népe magáraszedi a városi hulladéknyelvet, mint uri viseletet és megfertőzi vele tiszta ajkát, tiszta lelkét.

Már multkor említettem, hogy az iskola fölfeszíti az élő kiejtést a betű kaptafájára. S a rádió ezt a legiskolázottságot merevíti nap-nap után irodalmi nyelvvé a köztudatban, úgy, hogy annak görcsétől se miniszter, se színész, se szónok nem bír többé szabadulni.

A jámbor nyelvészlet ugyan megalkotta az akadémiai írás és kiejtés törvényét, ámde nem sokat törődik a törvény végrehajtásával. Bácsika-tudósok aprólékosságokba merülnek. Azt hiszik, hogy a nyelv folyamterületén a visszabályozás történelmi művét folytatják, amíg tömködik a rozoga vízvezeték csapó, amelyből „néminemű” nyelvhibá csöpög. Pepecselnek és nem veszik észre, mint sodródik a betűző kiejtés tisztaáradása az élő beszéd áldott területei felé.

Kérded, mi a beszédművészet és ki az a beszédművészeti tanár, aki a Rádióélet szerint a bemondokat tanfolyamon oktatja a helyes magyar nyelvhasználatra és mégis elemi hibákat követnek el azok a szókijetésben, amint én multkoriban felpanaszoltam.

Hát, édes barátom, ezt a művésztanárt én is szeretném megismerni! Vele együtt kíváncsi vagyok, hol nyerte képesítését, hogy a mássalhangzók kiejtésbeli összeolvadásáról nem akar tudni. Nevezetesen arról, hogy például lj, llj tiszta j-nek, a tsz, dsz, gysz, c-nek, a tj, dj, gj, gy-nek, a ts, ds, gys pedig tiszta cs-nek hangzik a kiejtésben stb. Miért mondhatja tanítványával a szókat így: adott-ság, négy-szer, szelid-ség, stb., ha a népnyelvvezék és az Akadémia törvénye így követeli a kiejtést: adoccság, néccer, szelicség stb. cség stb.?

Lehetséges volna, hogy a beszédművész ur a kiejtést nem találja elég finomnak? Akkor bizonyára nem a magyar néptől, hanem idegenektől szerzte kényes nyelvvezékét.

— Milyen jó lenne — mondod — ha ez a művésztanár is átolvasná és megszivelné Kodály Zoltán érdeke, cikkét a „Pászortüz” januári számában a magyarság kiejtéséről!

Persze De tán nem olvassa és nem sziveli meg. Azért beszédművésztanár, hogy neki, tanárnak ne kontárkodjék tanácsot senki.

A beszédművészet, mint tantárgy, iskolákban sajnos, még nem szerepel. Egyébként két alaptétele van: szépség és helyesség a kiejtésben. A szépség főként a szervek zenei hangadóképeségétől, a helyesség pedig a hangképzés tisztaságától függ. Az előbbi születéssel hozott természetes készség, az utóbbi beszédtanulmány eredménye. A kettő csak együtt tökéletesedik.

Donát pásztor legendája

Donát pásztor a török beözönlés idején ügyes csellel átvergődött a törökök sorain és a várost védő seregnek jelentette a veszedelmet: a törökök el akarják vezetni a Szamos vizét. Ezzel a tettevel megmentette Kolozsvárt, mert a védők elűzték a törököket, akik éppen a „Törökvágás”-nál dolgoztak a víz-elvezető árkon.

Ahol a szőke Szamos ezüstszalagjai kanyarognak idomtalan sziklák, vagy mélyreható szomorufűz simogatta szürke palaréteg között, ahol tisztavízű források szaggatják meg bugyborékolva a békaközetet, a magányos vándor, a kiránduló tömeg nem tudja, hogy maga a Szamos és átellenében az egkekkel kacérkodó Fellegvár, a Hója és az egymás hoz simuló dombok érdekes birodalma tele vannak szebbnél-szebb bűbajos mondákkal.

Telehold idején, amikor az arany-szőke Szamos partján pajzán tündérek mossák hajukat és erdei manók kergetik egymást, bukfeneket hányva az erdők lankáin, minden éjfél órátkor leszáll a szobor talapatáról Donát, a pásztor és a „Bornyumálnál” megfürdik a Szamos vizében.

Mikor az ökörcérna bogója piroslik

Cudar világ volt, amikor a kolozsvári szőlőket Donát pásztor őrizte — tartja a szájhagyomány Magyarországon a török parancsolt. Budavár tornyán zászlót lengetett a szél s amikor már piroslott az ökörcérna bogója, Achmed török pasa seregével Kolozsvár alá érkezett.

Ősz volt. A város védő serege a házsongárdi tetőről nézte, hogy a másik oldalon, hogy lengeti a szél a félholdas zászlót. Elelem volt, vizet bőven adott a Szamos. A várkapukat lezárták.

... És Donát csak pipál, pipál.

Az ellenséges hójai oldalán fürkésző szemekkel, kutató tekintettel, morgorva arccal pipálgatott Donát, a pásztor és fürkészve figyelte a török sereg nyüzsgését-mozgását. Pedig senki sem küldte oda, senkiséb bizta meg az ellenség megfigyelésével. Csak pipált... pipált... Kunyhóját, mely az erdő szé-

lén állott, feldúlták a törökök, ő maga pedig a hójai tetőre húzódott nagy bánattal. A szőlőhegy már le volt tarolva, így Donátnak nem akadt dolga.

Egyik reggel észrevette, hogy ezer meg ezer csakány és ásó vágódik az édes erdélyi földbe és ezer és ezer turbános török zörgösködik azon a mély és hosszú medren, amelynek ma „Törökvágás” a neve.

Donát eleinte érthetetlenül nézte a lázas munkát, először kíváncsian, majd érdeklődve, miután látta, hogy az árok napról-napra mélyül és egyre hosszabbodik a Szamos felé, paraszt eszével csakhamar rájött, hogy a törökök a „Szamosba ásnak” és vizét el akarják vezetni a várost körülvevő sáncokból.

Egy gondolat cikázott át agyában: azonnal értesíteni a magyar védősereget. De hogy? Ha ezen az árkon keresztül tudna jutni, meg lenne mentve Kolozsvár, mert a vársáncokat ugy ismeri, mint a tenyerét, vakon is átuszik rajtuk. A bástyafalakat is gyermekkor óta mássza — senki sem tudja jobban, mint ő, hol lehet észrevétlenül keresztül surranni. Gondolkodására már nem volt idő, a nap is delelőn járt s minden perc idővesztést jelentett. Magára öltötte hát szakadozott szűrét és elindult a Szamos irányába.

Donát lábát nyíl szegzi a ló oldalához...

Az volt a terve, ha eléri szerencsésen a Szamost, leuszik a város felé, át a vársáncra és jelentést tesz a várőrségnek.

Elindult. Amint a völgybe ért, egy jancsár utját állta és valamit kérdezett tőle török nyelven. Donát, aki némának tette magát s hozzá még kegyetlenül is sántított; Szászfenes irányába mutatott, mintha oda akarna menni. A jancsár ránézett a nyomorék, néma emberre s tovább engedte. Még hátba is vágta. Donát, mint egy aláztos csavargó-vándor haladt tovább a törökök sorain. Már-már elérte a Szamost, amikor egy lovas spahival találta magát szembe. Lábán seb volt, vérzett. Jajgatva emelgette, látnivaló volt, hogy ő is a Szamos felé igyekszik, hogy se-

NYOMTATVANYOK

Bejelentő hivatalnak, betegsegélyző, Stat. Lista de platá, Bérleti szerződések, stb. beszerezhetőek

BOROS Papirkereskedésben Cluj.

beitt kimossa Lovát kantárszáron vezette. Szép állapot volt. Donátnak is feltűnt, de boldogsága akkor érte el tetőpontját, amidőn a spahi felé lökte a kantárszarat, hogy a lovat itassa meg a Szamosban. Donát egy darabig vezette a lovat, de midőn egy tisztásra ért, levetette kopott szűrét, fel a ló háta és iramodott, mint a szélvész. Mire a Szamoshoz ért, a spahi rémült kiáltására már egy sereg török katona volt ott, akik nyíl alá vették a menekülő pászort. Sirtak a nyilvesszők, amint hasították a levegőt, párázott a kis ló, mire elérték a vársáncokat, de Donát arcáról is gyöngyözött a verejték, éppen le akart ugrani lováról, mikor éles fájdalmat érzett lábában. Egy nyíl szegte oda a ló oldalához. Donát nem gondolkodott sokat és hussal együtt kirántotta a gyilkos szerszámot, majd a vársánc zugó vizébe vetette magát. A törökök már csak akkor látták újra, amikor egy vad ugrással átszökött a lőrésen. Néhány golyó és nyíl repült még utána, de megannyi visszapattant a nedves, harmatos kövekről.

A pásztor szobrot kap

Beérkezve a városba, a polgármester elé vitette magát, aki előtt mindent elmondott, amit tudott, amit látott. Alighogy befejezte beszédét, feje lehanyatlott, elvérzett. A városban nagy volt az öröm. A főtéri Szent Mihály templomban megkondultak a harangok, a vár őrsége pedig átlépve a Szamost, küzdte Achmed seregét a városból. Donát holttestét a főtéren rávatalozták fel és katonaj pompával helyezték örök nyugalomra, majd hősi tetteiért szoborral áldoztak emlékének.

Ha elcsatangolunk a Törökvágásba, jusson eszünkbe a hős pásztor, ha pedig végigsétálunk a Donát-úton, emeljünk kalapot Donát immár omladozó kőszobrá előtt.

(T. N.)

Megszokott

helyén tisztítsa ruháit...

a

Ezink-gyárban

művészté az állandó gyakorlat révén, ha a beszédtudomány más feltételei is hozzájárulnak a gyönyörködtetés céljához, amilyen például a hangerő és hangszín finom árnyalatainak érvényesülése.

Itt aztán szavaló hiszterikák gyakran melléfognak a művészi hangnak a megszállottság bódulatában. Ezek a már be-szédifikáltak. Gyönyörködtetés helyett háborodást idéznek föl az odacsalogatott, jóhiszemű közönség soraiban.

Még meg kell említenem, hogy a nyelv helyességére annak is törekednie illik, aki nem beszédművész, hanem tanult ember. A tanultságot iskolában szerezzük. És itt van a nagy ellentét. A legtöbb iskola rosszul értelmezi a kiejtés helyességét, midőn a fentemlített két-három és négyjegyű mássalhang-

zókat betű szerint olvastatja ki. Átlag a művelt ember ilyen iskolázottság miatt ma már azt is hiszi, hogy csak az ő kiejtése helyes. A rádióbemondó szintén e téves hitben él, miután beszédművésztanárától nem nyer ellenkező figyelmeztetést tán hasonló tájékoztatás folytán.

Záradéku még csak azt az észrevételedet akarom kihangsúlyozni, hogy a beszéd valóban tartalmilag is nagy tudatosságot kíván az utolsó szótól. Szabatosan kell fednie a gondolatot, amelyet kifejez.

A nyelvvezékkel együtt a beszéd megfontolást is érdemes elsajátítani a néptől. Nyers, de okos az a közmondás: „Rágd meg, mit beszélsz!”

Zsögön Zoltán.

A BORZALMAK HAJÓJA

IRTA: E. A. RODRIGUEZ

(24.)

Quen... A név ismerősnek tetszett. Nem kellett sokáig kutatnom emlékezetemben.

Quen Allan fogalom volt Newyorkban. Még a legelső gangszterek is félve ejtették ki a nevét. Egyike volt a legismertebb amerikai detektíveknek. Annak idején ő fogta el Rapollót, a hírhedt mexikói bandavezért Úgyességeről és erélyéről hasábkot irtak az ujságok, sőt, ha jól emlékszem, magam is irtam róla egy cikket, anélkül, hogy személyesen ismertem volna. Valóban nehéz volt elhinni, hogy a sápadt, szemüveges fiatalember azonos a híres detektívvel.

A fekete kalóz nem tudott betelni a fogoly szemlélésével, szeme parázs-ként villogott elő az álarc mögül.

— Holnap már nem fogsz mosolyogni — mondta acsakodva — ezt megígérem. Olyan kizsákosban lesz részed, amelyenkről álmodni sem mertél volna.

A detektív felemelte fejét, amennyire a kötelei megengedték és leirhatatlan pillantással mérte végig az álarcost.

— Ha olyan biztosan tudod, hogy ki végezhetsz, akkor miért nem mutatod meg az arcodat?

Az álarcos nevetett.

— A másvilágon aligha vehetnéd hasznát annak, hogy ismersz. De megnyugtathatlak, erre is sor kerül... Ha elhagytuk Sanghait, tovább beszélgetünk.

— Ilyen sokáig kell várnom? — kérdezte a detektív szinlelt felháborodással. — Már türelmetlenül várom a pillanatot, mikor leved az álarcodat. Különösen annak idején. Nankingban, sajnálom, hogy álarcot viseltél. Emlékszel? Alaposan megtáncoltattalak embereiddel együtt. Kíváncsi lettem volna, hogy milyen arcot vágál, mikor a békés kereskedelmi hajóról gépfegyvertűzet kaptatok a nyakatokba... Alig tudtad megmenteni az irhádát, mosoksin kínai patkány... Emlékszel? — Az álarcos övéhez kapott, de üresen húzta vissza kezét.

— Ingerelsz?... Szeretnéd, ha gyorsan végeznék veled? — Egészen közel hajolt a fogolyhoz, hangja rekedt suttogássá halkult. A mult heten megkínóztam egy amerikai... Levágattam a szemhéjait és kitétem a napsütésre... Délig bírta, azután...

Az álarcos nem fejezhette be szavait, mert a fiatalember megismételte előbbi bravurját, teste rugóként pattant a magasba, sajnós rugása ezúttal nem talált. A kalóz még idejében elugrott.

— Örülök, hogy ilyen erőben vagy — mondta csufondáros hangon — lehet, hogy te három napig is kibírod a kínzást.

Ördögi tekintetet vetett a detektívre, azután hozzám fordult.

— Van valaki, aki váltságdíjat fizetne érted?

— Van, — hazudtam szemrebbenés nélkül — a bátyám gazdag ember.

Bólintott.

— Majd meglátjuk... Azt hiszem ötezer dollárt megérne az életed?

— Feltétlenül — válaszoltam.

Elfordult. Néhány percig halkán tanácskozott a kinaival, azután gyorsan elhagyta a helyiséget. A kínai az ajtóhoz kuporodott és fegyverét a térdére fektette. Kis idő múlva kintől éles csörömpölés hallatszott, valószínűleg a horgonyláncot húzták fel... A hajó lassan megindult.

VI. FEJEZET.

A gépek egyhangu zakatolását csak néha-néha szakította meg egy-egy kurta vezényszó

(Folytatása következik.)

Moszkva harca az Izlám ellen

A moszkvai istentelenek hivatalos lapja, a Bezboznik arról panaszkodik, hogy a mohamedán vallás elleni harc még mindig nem hozta meg a kívánt eredményeket. Orosz Turkesztánban a munkások egész csoportjai állanak mint azelőtt is, a mohamedán papság befolyása alatt Ennek a papi befolyásnak eredményeként kell elkönyvelni azt is, hogy Turkesztánban az asszonyok még ma is a mohamedán öltözéket hordják.

Csak a legutóbb történt, hogy Moszkvából irányítva hatalmas kampány indult meg ez ellen a régi tradíció ellen. A kampány azonban a muzulmán nacionalisták és a papság szenvedélyes ellenállásán hajótörést szenvedett.

Azok a kommunista kiküldöttek, akiket az atheista tervek megvalósítására a mohamedán földre küldtek, valóságos tervszerű ellenhadjáratoknak estek áldozatul. Több mint harmincat agyonlőttek, vagy agyonverték közülük. A kísérlet teljesen eredménytelenül végződött.

A mohamedán népesség még ma sem hajlandó a szovjet gyűlésekre járni. A passzív ellenállás olyan mértékű volt, hogy most végül is a szovjethatóságoknak engedélyezniük kellett hagyományos mohamedán női öltözeteket Az ünnepeket Turkesztánban még ma is nagy pompával ünneplik meg. A muzulmán parasztok nem hajlandók ünneppnapjaikon dolgozni.

A politika szélhámosa

Em... A külföldi lapok egy bizonyos Razumowski herceg nviatkozatáról, amelyben a nyarra 200.000 főnyi ukrán hadsereg felállítását jelentette be. Erről a hercegől egyik lengyel lap a következő adatokat közli: „A Razumowskiak a Don mellől származnak. Elt valaha Pétervárt egy fiatal kozák, akinek Razum Gergely volt a neve. A templomi karban énekes volt és, minthogy jó növésű és csinos ember volt, Erzsébet, Nagy Péter cár leánya bolondulásig beleszeretett és „ot-tárhoz vezette“ Így lett a doni kozákból hercegférfi. Mert, hogy hercegi címet kapott és Razumowski nevet. Unokái közül az egyik, András, hosszú ideig volt bécsi orosz nagykövet, mint agglégény halt meg ez állásában. A másik is Bécshez kapcsolódott, onnan nősült és bátyjával együtt jó hírrevert.

hagyta... után, különösen mint a zene pártolói. Támogatták többek között Beethovent is. A család utolsó sarja, Leo, mint osztrák huszárszázados esett el 1915-ben a Kolomea alatti rohamban Sem Oroszországban, sem a volt Ausztria államaiban nincs több Razumowski. Semmi kétség tehát, hogy az illető család az ukránoknak nem mindig volt szerencsésük a hercegekkel és a hetmanokkal. Különösen nem a hercegekkel. Megjegyezhetjük még, hogy az orosz emigránsoknak Amerikában egyesületük van, amely kiadta a közismert szédelőknévsorát. Ezek legelőjén áll a Razumowski Leo neve, aki valójában Mokogan Miklós névre tartat igényt. Az illető azonban amerikai állampolgár és Razumowski Leo névre szóló okmányokkal rendelkezik.

A vasuti hálókocsi története

Esti cigarettáját szívja a hálókocsi ágyában a modern utas és gondolatai messze ekelandoznak, míg az éjszaka csendjében hatalmas sebességgel rohan kiszabott pályáján a gyors.

Füstfelhőket ont ki magából a mozdony kéménye, amelyet megvilágítanak a ki-kipattanó szikrák és félelmetes gyorsasággal viszi utasát mondjuk... az örök városok között.

Mennyi kényelem.

Ez volt a vágya és álma annak a nyugtalanvérű amerikai műasztalosnak a mult század 60-as éveiben, hogy nyugodtan és főleg kényelmesen utazza végig az ő megszokott útját Buffalo—Westfield városok között.

Pullmann George Montime-nek hivták ezt az embert.

Ez az idő volt az, amikor az aranykeresés és a könnyű meggazdagodás vágya fűtötte az embereket és egy „jó“ hír az ország egyik határából az ország másik sarkába kergette a minden vagyonszerzési lehetőséget megragadó békés polgárokat. Ilyenkor természetesen sáskamódjára árasztották el a vonat az utasok. A vonat-kocsi minden üres kis helyét elfoglalták, úgy, hogy nem maradt üresen egytenyéri hely sem.

Ez sokat bosszantotta Pullmant Nem tudott nyugodtan ülni a helyén, gondolkozott, kombinált, hogy hogy is lehetne ágyat szerelni be a vasuti kocsikra, mely csendes, nyugodt, de főleg kényelmes éjszakát biztosítana a hosszú utra induló fáradt utasnak.

Az Erie csatorna mentén kis faházikót épített és annak hálósobájába betett egy csomó ágyat. Az ágyakat különbözőképpen helyezte el. Tette egymásmögé, egymás mellé, egymás fölé. Létrán mászott fel a felső ágyba. Próbálgatta, melyikben illetve hogyan lehet jobban aludni.

Az egész hálósobát felfordította, rendtlenítette Szerencsésje volt, hogy felesége türelmes, elnéző asszonyság volt, mert ha nem gondolkozhatott volna azon, hogy lehet repülni kényelmesen?

Piros körmök nem valók az irodába

Érdekes, hogy a pirosított körmök ellen éppen ott léptek fel legelőször, ahonnan ez a divat-járvány kiindult Newyorkban.

Régi idők óta irányítja Páris a divatot, de most már Newyork szeretné magához ragadni a vezetést ezen a téren s ezért a legfeltűnőbb újságokat indítja utnak. Így egy newyorki divatdiktátor volt az, aki nemrégiben piros körmök ir... elő a nők számára, aminek következtében asszonyaink, leányaink verszínre kezdték lakkozni körmeiket. Sokan felszóltak a divathóbort ellen, de hiába beszéltek a jóizlés, az értelem, vagy a komolyság nevében, a divat mégis „kifutotta a formáját“ s ma már háztartási alkalmazottak körében is hódít. Egy nagy newyorki cég igazgatója most végre megunt a dolgot és hatásos beszédet intézett kolléganőihez. Felszóltatta az irodák kisasszonyait, hogy hagyjanak fel a körömfestéssel, mert az írógépén táncoló piros ujjhegyek, diktálás közben elterelik főnökeik figyelmét a mondani-valójukról s így megnehezítik munkájukat. A gépirónok kénytelenek voltak engedelmeskedni s ma már festetlen körmökkel kopognak tovább.

— Gyorsabban olvassunk! Guy T. Buswell amerikai egyetemi tanár olyan módszert talált fel, amelynek segítségével megtanulhatunk háromszor olyan gyorsan olvasni, mint ahogy általában szoktunk. Az olvasás átlagos gyorsasága 200 szó percenként, míg az új olvasási mód elsajátításával ezt a sebességet percenként 650 szóra fokozhatjuk. Ennek az eljárásnak elsajátítására a professzor két készüléket talált fel. Az egyik filmfelvevő készülék, amely olvasás közben lefotografálja az olvasó szemét és megállapítja, hogy hány ugrást tesz egy sor elolvasása közben. Ez átlag 6—8 szokott lenni. A másik gép egy vetítőkészülék, amely tetszés szerint beállítható és ugyanolyan időközökben mind hosszabb mondatokat vetít a vászra, amit azonnal hangosan kell a tanulónak elolvasnia. A gyors olvasás elsajátításához a készüléken kívül már csak egy kis gyakorlat kell.

— Madagaszkárban koffeinmentes kávé terem. Egy Rossi nevű kutató, a Madagaszkárban vadonnövekvő kávéfajtákat megvizsgálva, arra a meglepő eredményre jutott, hogy ezek a kávék nem tartalmaznak koffeint. A természet tehát maga is megoldotta a koffeinmentesítés kérdését. Tudvalevő, hogy igen elterjedten fogyasztják a mesterségesen méregtelenített, vagyis koffeinjától megfosztott kávé, épp ezért kétségtelen, hogy a kereskedelem fel fog figyelni ezekre a természetből méregtelen kávéfajtákra.

— A világ legrégebbi huskonzerve. Londonból jelentik: A királyi tudományos intézet felnyitotta a világ legrégebbi huskonzerv-dobozát, amelyet Perry kapitány északsarkai expedíciójáról hozott vissza 1824-ben. A nehéz, fekete dobozba zárt 114 éves huskonzerv a vegyvizsgálat megállapítása szerint olyan friss volt, mint a doboz lezárása napján. Tartalmát megkostolták és igen izletesnek találták.

— Negyedik eredeti tavaszi párisi divattudósítás a Színházi Magazin új számában. A szokott gazdag tartalommal jelent meg a Színházi Magazin új száma. Budapest színházi világának egész keresztmetszete benne van ötletes színes riportjaiban és cikkeiben. Kottamelléklet, mozi, társasági, sport, rejtvény, kézimunka, konyha és műkedvelő-rovatok gazdag tartalmukkal várják az olvasókat az új számban, melyben szerkesztő üzenetek is helyet foglalnak ezuttal első ízben. A lap ára gyermeklappal és rádiómelléklettel együtt 20 lej.

Más Albert.

— Meghalt az aggharcos. A normandiai Cahors városkában most halt meg az 1870—71-iki német-francia háború legöregebb katonája. Chalon városi tanácsos. Az öreg katona, aki III. Napoleon seregében minden nevezetesebb csatában résztvett, nagyon magas kort ért meg: nemrég töltötte be 94-ik életévét.